

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
ALLMÄNNA VAL



KOMMUNALA VALEN

ÅR 1920

AV

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN

INLEDNING TILL

VALSTATISTIKEN 1872-2001

Bidrag till Sveriges officiella statistik. R. Valstatistik. – Stockholm, 1873-1911.
- Täckningsår: 1872-1910.

Innehåll: Statistiska centralbyråns underdåniga berättelser rörande Riksdagsmannavalen, Riksdagens andra kammare, Landstingsvalen och Kommunala rösträtten.

Efterföljare:

Riksdagsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm , 1912-1970. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1909/11-1965/1968.

Efterföljare: Allmänna valen. Del 1, Riksdagsvalet. – Stockholm, 1971-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1970-1994

Efterföljare: Allmänna valen. Del 1, Riksdagen. – (Sveriges officiella statistik). – Stockholm, 1999-. – Täckningsår: 1998-

Kommunala valen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1919-1966.

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Kommunala valen. – Stockholm, 1972-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1970-1994

Efterföljare: Allmänna valen. Del 3, Kommunalfullmäktige. – Stockholm, 1999-. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1998-

Landstingsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm , 1913-1919. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1912-1918.

Efterföljare: Kommunala valen. – Stockholm, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1920-1966

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Kommunala valen. – Stockholm, 1972-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1972-1995

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Landsfullmäktige. – Stockholm, 1999-. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1998-

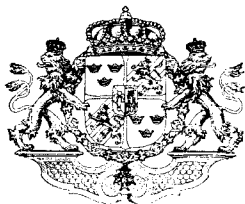
Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 267-272: Allmänna val (Tab. 274-280)

Kommunala valen år 1920 av Kungl. Statistiska centralbyrån.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2009.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

ALLMÄNNA VAL



K O M M U N A L A V A L E N

Å R

1 9 2 0

AV

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1921

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

211679

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Text.

	Sid.
Inledning	1
Stadsfullmäktigvalen	2
Materialet	2
Gällande bestämmelser angående stadsfullmäktigvalen	3
Kommunala rösträtten och röstberättigade	4
Deltagandet i valen	5
Avgivna valsedlar	8
Valda stadsfullmäktige	13
Tillämpningen av rang- och reduktionsreglerna	18
Kommunal- och municipalfullmäktigvalen	19
Materialet	19
Gällande bestämmelser angående kommunal- och municipalfullmäktigvalen	19
Antal kommuner och samhällen med fullmäktige	20
Rösträtten och röstberättigade	21
Splittningen vid valen	23
Deltagandet i fullmäktigvalen	23
Avgivna valsedlar	25
Valda fullmäktige	26
Överklagade val	26

Tabeller.

Tab. 1. Stadsfullmäktigvalen år 1920 för perioden 1921—1924 ävensom antalet kvarstående stadsfullmäktige för perioden 1921—1922	28
2. Kommunal- och municipalfullmäktigvalen år 1920	40

TABLE DES MATIÈRES.

Texte.

	Page
Introduction	1
Élections aux conseils municipaux dans les villes	2
Divers actes d'élections	2
Règlements sur les élections	3

	Page
Droit de vote communal et nombre des électeurs ayant droit de vote	4
Participants aux élections	5
Bulletins de vote déposés et élections protestées	8
Représentants élus	13
Applications de la méthode de l'élection proportionnelle	18
Élections aux conseils municipaux dans les communes rurales («kommunalfullmäktige») et dans les agglomérations dites «municipalsamhällen»	19
Divers actes d'élection	19
Règlements sur les élections	19
Nombre des élections	20
Droit de vote et nombre des électeurs ayant droit de vote	21
Liaison en groupes	23
Participants aux élections	23
Bulletins de vote déposés	25
Représentants élus	26
Élections protestées	26

Tableaux.¹⁾

Tabl. 1. Elections aux conseils municipaux en 1920 pour la période électorale 1921—1924 ainsi que le nombre de ceux qui restent pour la période 1921—1922	28
Col. 1: Villes. Col. 2—4: Électeurs ayant droit de vote. Col. 5—7: Votants par sexe. Col. 8—13: Bulletins valables par partis politiques. Col. 14: Nombre de bulletins nuls. Col. 15—39: Représentants élus par partis politiques, par sexe et par période électorale.	
» 2. Elections aux conseils municipaux dans les communes rurales et dans les agglomérations dites «municipalsamhällen», en 1920	40
Col. 1: Départements. Col. 2—8: Nombre des communes et des «municipalsamhällen»; col. 2—6: ayant des conseils municipaux; col. 2—3: élections obligatoires; col. 4—5: et facultatives; col. 7: n'ayant pas de conseils municipaux. Col. 9—11: Population. Col. 12—16: Électeurs ayant droit de vote par groupes de liaison et par sexe. Col. 17—21: Votants par groupes de liaison et par sexe. Col. 22: Bulletins valables. Col. 23: Nombre des bulletins nuls. Col. 24—28: Représentants élus par sexe et par période électorale.	

¹⁾ Les mots suédois suivants qui reviennent dans ces tableaux sont à traduire:

Län	Départements.	Socialdemokrater	} Social-démocrates.
Städer	Villes.	Vänstersocialister	
Män	Hommes.	Övriga	} Autres.
Kvinnor (p. abrég. kv.)	Femmes.	Helä antalet	
Summa	Total.		
Höger	Conservateurs.		
Liberala	Libéraux.		

Résumé de la statistique électorale en 1920.

Dans ce rapport sont traitées, non seulement les élections aux conseils municipaux dans les villes, mais aussi celles dans les communes rurales, et dans les agglomérations dites »municipal-samhälle».

A ces élections ont été valables les prescriptions selon la loi de l'année 1918, c'est-à-dire que tous les hommes et toutes les femmes ont une voix, excepté

ceux qui sont étrangers;

ceux qui sont condamnés aux peines criminelles;

ceux qui sont interdits ou en faillite;

et enfin ceux qui ont la subvention permanente de l'assistance publique ou qui n'ont pas payé leurs contributions à la commune pour aucune des trois années précédentes.

Pour les élections le droit de vote commence après l'année, pendant laquelle l'électeur a accompli ses 23 ans. Chaque année une liste électorale est dressée pour chaque district de vote, comprenant les électeurs mentionnés ci-dessus.

Les conseils municipaux se trouvent dans toutes les villes qui ont une population de plus de 1 500 habitants. Les villes moins grandes ont le droit d'élire les conseils municipaux, et toutes les villes, excepté une, se sont servies de cet droit; par conséquent 109 villes ont ces conseils municipaux.

Le nombre des membres des conseils municipaux est déterminé selon les règles suivantes:

Nombres des habitants	Nombre des membres
1— 2 000	20
2 001— 5 000	21—25
5 001—10 000	26—30
10 001—20 000	31—40
20 001—40 000	41—50
40 001— <i>w</i>	51—60

La capitale, Stockholm, élit 100 membres. — Environ le demi-nombre des membres furent élus en décembre 1920 pour la période 1^{er} janvier 1921—31 décembre 1924, l'autre moitié, élue en 1919, reste jusqu'au 31 décembre 1922. Pour ce qui est de la capitale, qui avait ses élections en mars 1921, ces résultats, par certaines raisons, ne sont pas traités dans ce rapport.

Le nombre des personnes, ayant droit de vote pour les élections aux conseils municipaux dans les villes, était de 319 217 hommes et de 406 116 femmes. Les votants se sont élevés à 138 887 hommes et 114 294 femmes, ce qui montre que 43·4 % hommes et 28·3 % femmes ont aussi pris part aux élections. On constate l'intérêt le plus vif dans les petites villes, et il diminue successivement à mesure que les villes deviennent plus grandes.

A ces élections aux conseils municipaux dans les villes la répartition des bulletins de votes valables et des représentants élus sur les différents partis politiques était comme suit (voir tabl. 1):

	Bulletins valables	Représentants élus
Conservateurs	98 501	688
Libéraux	43 266	316
Social-démocrates	100 014	516
Social-démocrates radicaux	7 359	51
Autres	3 333	37
	Total 252 743	1 608

Parmi les représentants élus le nombre des hommes était de 1 523 et celui des femmes s'est élevé à 85.

Les conseils municipaux sont obligatoires dans toutes les communes rurales et dans toutes les agglomérations dites «municipalsambällén», ayant plus de 1 500 habitants; dans les autres communes (n'ayant moins de 1 500 habitants) cette institution est facultative. Le nombre des communes rurales qui ont élu des conseils municipaux s'élevait à 955, dont 873 obligatoires et 82 facultatives; le nombre des «municipalsambällén», ayant des conseils municipaux, était de 53, dont 36 obligatoires et 17 facultatives. Chacun de ces conseils municipaux est réparti entre deux groupes dits A et B, dont A renferme telles communes rurales et «municipalsambällén», dans lesquelles des désignations différentes de partis ou des listes de noms toutes différentes se sont présentées, le groupe B renferme au contraire telles communes rurales et «municipalsambällén», dans lesquelles les partis politiques sont tombés d'accord de se servir des mêmes désignations de parti et des mêmes listes de noms. Le groupe A renferme 663 communes rurales et 40 «municipalsambällén»; le groupe B 292 communes rurales et 13 «municipalsambällén».

Les votants aux élections aux conseils municipaux dans les communes rurales s'élèvent à 206 179 hommes et 116 622 femmes ce qui correspond à 26·5 et à 14·5 % de tous les hommes et de toutes les femmes ayant droit de vote. Cependant, la participation est très différente pour les groupes A et B. Ainsi pour le groupe A 31·8 % hommes et 18·1 % femmes y ont pris part, mais dans le groupe B respectivement 9·7 % et 2·8 % seulement.

Le nombre des votants aux élections aux conseils municipaux dans les «municipalsambällén» s'élève à 8 916 hommes et 6 113 femmes, ce qui correspond à 27·2 % de tous les hommes et à 16·6 % de toutes les femmes ayant droit de vote.

Dans tout le royaume 11 037 personnes, dont 235 femmes, étaient élus comme membres des conseils municipaux dans les communes rurales; en ce qui concerne les conseils municipaux dans les «municipalsambällén», les nombres correspondants étaient de 588 et de 22.

TILL KONUNGEN

Statistiska centralbyrån får härmed avgiva sin underdåniga berättelse rörande *kommunala valen år 1920*, innefattande redogörelser för dels stadsfullmäktigvalen och dels kommunal- och municipalfullmäktigvalen. Jämlikt

bestämmelserna i nådiga brevet till statistiska centralbyrån den 5 november 1920 offentliggöras nämligen redogörelserna för dessa val i en gemensam publikation, ingående i serien Sveriges officiella statistik.

Stadsfullmäktigvalen.

Materialet. Som grundval för statistiken över stadsfullmäktigvalen hava liksom vid föregående utredningar i huvudsak tjänat de till centralbyrån insända protokollen över sagda val. Däremot hava de vid valen avlämnade valsedlarna icke varit tillgängliga, då enligt bestämmelser i kommunalförordningen för städerna valsedlarna, så snart röstsammanräkningen ägt rum, skola inläggas under försegling och förvaras intill utgången av den tid, för vilken valen gälla. En olägenhet härav har vid bearbetningen varit den, att det ej funnits någon möjlighet att med tillhjälp av valsedlarna komplettera protokollens i vissa avseenden ofullständiga uppgifter. Denna olägenhet har i synnerhet visat sig kännbar, då två partier röstat under gemensam partibeteckning, men för övrigt med olika kandidatlistor, i vilka fall valsedlarnas fördelning på de olika partierna ofta endast approximativt kunnat beräknas. Till ledning härvid hava tjänat dels protokollens uppgifter över de valda kandidaternas röstetal, dels den protokollen bifogade tabellen, utvisande ordnandet av kandidaterna enligt reduktionsregeln, i de fall då denna tillämpats. En sådan beräkning måste dock ibland bliva endast ungefärlig, varför de meddelade uppgifterna om partiernas styrka i ifrågavarande fall icke kunna göra anspråk på att vara fullt exakta. Genom förfrågningar hos valförrättarna i resp. städer, vilka beredvilligt besvarats, har emellertid centralbyrån i en mängd fall lyckats erhålla tillförlitligare uppgifter såväl om partiernas storlek som beträffande de valda stadsfullmäktiges partiställning.

Den fördelning av de röstande på fyra politiska partier, höger, liberala, socialdemokrater och vänstersocialister, vilken i så stor utsträckning som möjligt genomförts, har likväl ej kunnat verkställas för en del partigrupper, som enligt meddelade upplysningar i de flesta fall ej haft någon utpräglad politisk karaktär, utan där den sammanhållande kraften varit något gemensamt intresse av annat slag. Dessa grupper hava i det följande räknats för sig och i tab. 1 upptagits under rubriken »övriga».

Vad angår statistiken över röstberättigade och i valet deltagande röstberättigade, hava i enlighet med nådiga kungörelsen den 5 november 1920 från varje stad, som under december månad detta år utsåg stadsfullmäktige, eller där staden var indelad i valkretsar, från varje valkrets till centralbyrån insänts uppgifter härom med fördelning på män och kvinnor. Även från de under året nytillkomna väljande städerna Mjölby, Vetlanda och Värnamo hava dylika uppgifter kommit centralbyrån till hands. Uppgifterna, som lämnats å av Eders Kungl. Maj:t fastställd blankett (bilaga 1) hava i allmänhet utan väsentligare granskning här godtagits, om ock i ett eller

annat fall, där ögonskenliga felaktigheter förelågo, anmärkningsskrivelser utsänts för att erhålla rättelse eller komplettering.

Slutligen må nämnas, att i motsats till tidigare motsvarande berättelser stadsfullmäktigvalen för Stockholm, vilka ägde rum först under mars månad 1921, denna gång ansetts böra uteslutas, enär rörande ifrågavarande val uppgifter i flera viktiga hänseenden ännu ej kunnat erhållas.

Gällande bestämmelser angående stadsfullmäktigvalen. I kommunalförordningen för rikets städer är stadgat, att i alla städer med mer än 1 500 invånare den beslutande myndigheten skall utövas av på allmän rådstuga valda stadsfullmäktige. Mindre städer äga även rätt att på samma sätt utse stadsfullmäktige, av vilken rätt också alla städer utom Skanör och Falsterbo begagnat sig.

Antalet fullmäktige är i kommunalförordningen fastställt i förhållande till folkmängden enligt följande bestämmelser:

Stad med 2 000 invånare eller därunder utser	20
» » över 2 000 t. o. m. 5 000 invånare utser	21—25
» » » 5 000 » » » 10 000 » »	26—30
» » » 10 000 » » » 20 000 » »	31—40
» » » 20 000 » » » 40 000 » »	41—50
» » » 40 000 invånare utser	51—60

Inom dessa gränser äger sedan varje stad att själv bestämma stadsfullmäktiges antal. För Stockholm är särskilt stadgat, att antalet skall vara 100.

Alla städer med mer än 10 000 invånare skola indelas i valkretsar med minst tio, högst tjugufem stadsfullmäktige från varje valkrets efter folkmängdens storlek. Det största antalet valkretsar inom samma stad vid här ifrågavarande val, eller trenne valkretsar (oberäknat Stockholm, som är indelat i fem valkretsar), förekommer i Göteborg, Malmö, Norrköping, Hälsingborg, Jönköping, Uppsala, Karlskrona och Söderhamn, medan övriga städer med mera än 10 000 invånare ävensom Visby äro indelade i två valkretsar. Härnösand, vars folkmängdssiffra vid 1920 års början, 10 138, översteg sagda invånarantal, bestod dock vid valet av endast en valkrets.

Stadsfullmäktige skola enligt bestämmelserna väljas för fyra år, räknade från den 1 januari året efter det, då valet skett, på så sätt att hälften omväljes vart annat år i december (i Stockholm under mars påföljande år). Dylika allmänna val förrättades sålunda under december månad 1920 för en tid av fyra år i 105 städer för det halva antal stadsfullmäktige, som under mars månad 1919 valdes för tiden $\frac{1}{4}$ 1919— $\frac{31}{12}$ 1920. Häri finnas då ej inräknade Mjölby och Vetlanda, som med ingången av år 1920 inträdde i städernas led, samt Värnamo, som blev stad från 1 november samma år. Inom dessa städer förrättades nämligen jämlikt kommunalförordningen för rikets städer § 31 under året tvenne särskilda val, av vilka det ena omfattade halva antalet stadsfullmäktige, som skulle kvarstå i fyra år (för Mjölby endast till årets slut), och det andra den återstående hälften, som skulle kvarstå endast i två år. Om dessa val, som företogs i Vetlanda under

februari, i Mjölby under mars och i Värnamo under november, lämnas närmare uppgifter i noterna till tab. 1. I ett par andra städer, Skövde och Arvika, höllos dessutom under året — på grund av inkorporeringar samt fattat beslut om ökning av antalet stadsfullmäktige — särskilda val av visst antal fullmäktige för kortare tid än fyra år. För dylika fyllnadsval lämnas även vissa uppgifter i noterna till tab. 1. Beträffande slutligen de nya röstsammanräkningar, som ägt rum efter senaste allmänna val intill utgången av år 1920 för utseende av efterträdare till enskilde stadsfullmäktige, som avgått före periodens slut, må nämnas, att i de fall, då fördelningen på män och kvinnor bland fullmäktige härigenom undergått förändring, sådant iakttagits i tab. 1 i fråga om kvarstående stadsfullmäktige. Enligt vad till centralbyråns kännedom kommit genom skriftväxling härom med de valför rättande myndigheterna, hava sådana ändringar i sammansättningen ägt rum för Uppsala, Växjö, Oskarshamn, Borgholm, Strömstad, Alingsås, Ulricehamn, Tidaholm, Västerås och Arboga.

Kommunala rösträtten och röstberättigade. Enligt gällande rösträttsbestämmelser äger vid stadsfullmäktige- liksom kommunal- och municipalfullmäktigval varje svensk man eller kvinna, oberoende av skattskyldighet, en röst i den kommun, där han eller hon är mantalsskriven, från och med året närmast efter det han eller hon uppnått 23 år. Utestängda från rösträtt trots uppnådd rösträttsålder äro endast de, som förklarats omyndiga, äro i konkurstillstånd eller äro av allmänna fattigvården omhändertagna för varaktigt försörjning, de som häfta för oguldna kommunalutskylder för flera än två av de tre sistförflutna kalenderåren samt de som på grund av ådömd straffpåföljd förlorat nämnda rättighet. I överensstämmelse härmed skall i varje stad genom magistrat eller stadsstyrelse upprättas röstlängd på basis av årets mantalslängd före den 25 juni varje år. Sedan längden därefter granskats och fastställts till användning, skall den utan möjlighet till ändring gälla, till dess ny längd nästa år fastställles.

De röstlängder, som legat till grund för nu ifrågavarande kommunala val äro de under år 1920 upprättade. De upptaga i enlighet med nyss anförda bestämmelser alla män och kvinnor, som under föregående år fyllt minst 23 år (födda år 1897 eller tidigare), med uppgift om, huruvida de ägde eller saknade kommunal rösträtt. Vid stadsfullmäktigvalen i Vetlanda och Mjölby under februari och mars 1920 gällde emellertid 1919 års röstlängder till efterrättelse.

Såsom förut blivit anført, hava från vederbörande magistrater eller stadsstyrelser i städerna insänts till centralbyrån från röstlängderna hämtade uppgifter om *antalet röstberättigade*, medan inga upplysningar denna gång inforrats beträffande icke röstberättigade. På grund härav hava i tab. 1, kol. 2—4, för varje stad meddelats uppgifter om de vid valen röstberättigade med fördelning på män och kvinnor. Enligt dessa uppgick hela antalet röstberättigade till 725 333 personer, vilket vid en jämförelse med närmast föregående val våren 1919, då deras antal, Stockholm frånräknat, uppgick till 698 621, utvisar en ökning av 26 712 eller 3:s %. Ökningen beror i viss mån

därpå, att städerna Mjölby, Vetlanda och Värnamo tillkommit med ett antal röstberättigade av inalles 6 532 personer, ävensom att sedan sista valet åtskilliga inkorporeringar med närliggande städer, främst Torpa sockens med Borås, ägt rum. Därjämte har inom 79 bland städerna större eller mindre ökning förekommit. I 25 städer har å andra sidan antalet röstberättigade minskats.

Beträffande de olika könen voro enligt ovannämnda uppgifter bland de röstberättigade 319 217 män och 406 116 kvinnor. I relativa tal utgör detta resp. 44·0 och 56·0 % av hela antalet. Den kvinnliga valmanskåren är sålunda mycket talrikare än den manliga. På 1 000 röstberättigade män komma icke mindre än 1 272 kvinnor för städerna tillsammantagna. Växlingarna härvidlag mellan olika städer äro dock helt naturligt stora, såsom framgår vid en blick på tablån rörande de röstberättigades fördelning i städer av olika storleksordning, som meddelas å nästa sida. I storstäderna visar sig då den kvinnliga valmanskåren i mycket stor majoritet. För varje 1 000-tal av röstberättigade män funnos där 1 326 kvinnor, medan i de större småstäderna (städer med 5 000—10 000 inv.) relationen mellan könen belöper sig till endast 1 219 kvinnor mot 1 000 män. Inom hela riket funnos vid ifrågasvarande val endast 8 städer, där de röstberättigade männens antal övervägde kvinnornas, och av dessa städer befinnas samtliga med undantag av Haparanda vara nybildade.

Deltagandet i valen. Om antalet personer, som vid stadsfullmäktigvalen under år 1920 avgåvo sina röster, och deras fördelning på män och kvinnor finnas för var och en av de väljande städerna uppgifter meddelade i tab. 1, kol. 5—7. Liksom beträffande de röstberättigade äro dessa uppgifter lämnade av vederbörande magistrat eller stadsstyrelse genom avprickning av röstlängderna.

Hela antalet i stadsfullmäktigvalen deltagande utgör enligt dessa uppgifter 138 877 eller 54·9 % män och 114 294 eller 45·1 % kvinnor, sammanlagt 253 171 personer. Jämför man dessa siffror med siffrorna vid stadsfullmäktigvalen våren 1919, då frånräknat Stockholm 432 079 personer, därav 192 121 eller 44·9 % män och 239 958 eller 55·1 % kvinnor, avgåvo sina valsedlar, visar det sig, att antalet röstande minskats med icke mindre än 178 908 eller 41·4 %. Denna minskning av väljarkåren är såsom synes betydligt mera framträdande i fråga om kvinnorna, där den uppgår till 125 664 eller 52·3 %, än bland männen, där den blott stiger till 53 244, eller 27·7 %. Tagas emellertid siffrorna för de tre nya städerna med inalles 1 794 män, 1 646 kvinnor, sammanlagt 3 440 personer, ej med i beräkningen, blir minskningen uttryckt i relativa tal 26·7, 51·7 och 42·4 % för resp. män, kvinnor och hela antalet röstande.

Sättes åter antalet i valen deltagande i relation till antalet röstberättigade i samtliga väljande städer, finner man, att i de senaste valen deltagit 43·5 % av männen och 28·1 % av kvinnorna. En jämförelse med motsvarande siffror vid föregående års val, då 60·3 % män och 59·2 % kvinnor av de röstberättigade togo del, visar tydligt den oerhört minskade valfrekvensen, och att vid stadsfullmäktigvalen gjort sig gällande samma valtrötthet hos val-

manskåren som vid de sista riksdagsmannavalen under september 1920. Såsom framgår av nedanstående tablå, där städerna äro sammanförda i vissa grupper efter folkmängdens storlek, ställer sig emellertid relationen mellan röstberättigade och röstande väsentligt olika i städer av olika storleksordning.

Städer med	Antal röstberättigade		I valet deltagande			
	män	kvinnor	Antal män	Antal kv.	% av röstberättigade män	% av röstberättigade kv.
35 001— inv.	115 697	153 425	48 702	41 214	42·1	26·9
20 001—35 000	55 369	69 179	23 085	18 117	41·7	26·2
10 001—20 000	64 137	79 069	27 302	22 007	42·6	27·8
5 001—10 000	52 932	64 520	23 741	18 418	44·9	28·5
— 5 000	31 082	39 923	16 047	14 538	51·6	36·4
	319 217	406 116	198 877	114 294	43·5	28·1

Deltagandet i valet har sålunda jämlikt sammanställningen här ovan varit livligast i småstäderna under 5 000 inv., där 51·6 % av männen och 36·4 % av kvinnorna utövat sin rösträtt. Livaktigheten minskas sedan regelbundet för varje högre storleksgrupp, undantagandes den högsta gruppen, varest valfrekvensen vid detta val i motsats till 1919 års val var något högre än i den närmast föregående.

Går man åter till de särskilda städerna och jämför valfrekvensen för var och en av dem, såsom skett i tab. A, bliva förhållandena naturligtvis ej lika

Tab. A. Deltagandet i stadsfullmäktigvalen år 1920.

Städer	I valet deltagande i % av röstberättigade			Städer	I valet deltagande i % av röstberättigade		
	Män	Kv.	Båda könen		Män	Kv.	Båda könen
Alingsås	47·6	26·8	34·9	Filipstad	58·7	38·9	47·2
Arboga	31·6	20·9	26·1	Gränna	45·9	29·2	35·2
Arvika	46·6	33·6	39·7	Gävle	39·3	21·8	29·4
Askersund	49·0	27·7	36·7	Göteborg	36·8	23·2	29·1
Avesta	44·5	32·8	38·8	Halmstad	44·5	34·2	38·7
Boden	40·4	33·2	36·9	Haparanda	41·1	40·5	40·8
Borgholm	44·3	25·9	33·2	Hedemora	45·2	27·9	35·4
Borås	45·5	28·4	35·5	Hjo	51·6	40·5	45·4
Djursholm	51·6	32·9	39·9	Hudiksvall	44·6	25·6	34·3
Eksjö	63·8	50·6	56·5	Huskvarna	52·5	37·6	45·1
Enköping	39·8	21·3	29·7	Hälsingborg	53·7	38·0	44·8
Eskilstuna	48·1	31·3	39·4	Härnösand	38·5	22·4	28·9
Eslöv	56·8	42·4	48·7	Hässleholm	54·2	40·9	47·2
Falkenberg	48·9	34·4	40·6	Jönköping	41·1	27·5	33·5
Falköping	45·3	26·2	34·9	Kalmar	34·5	24·9	29·0
Falun	42·9	24·7	32·6	Karlshamn	38·8	23·3	29·6

Städer	I valet deltagande i % av röstberättigade			Städer	I valet deltagande i % av röstberättigade		
	Män	Kv.	Båda könen		Män	Kv.	Båda könen
Karlskrona	35.7	14.0	23.9	Sollefteå	47.5	31.0	38.4
Karlstad	42.7	23.9	32.0	Strängnäs	40.5	29.2	34.1
Katrineholm	48.2	25.8	37.0	Strömstad	44.1	19.9	29.5
Kristianstad	48.4	34.1	40.0	Sundsvall	33.2	17.9	24.3
Kristinehamn	40.6	23.0	31.2	Säter	55.7	34.6	43.9
Kungsbacka	74.3	68.8	71.1	Söderhamn	54.4	31.6	41.8
Kungälv	56.2	47.1	51.3	Söderköping	41.0	24.8	31.4
Köping	41.3	27.7	33.9	Södertälje	46.8	33.5	39.7
Laholm	57.9	44.9	50.2	Sölvesborg	49.3	34.5	41.2
Landskrona	46.3	34.7	40.4	Tidaholm	39.8	21.9	29.9
Lidköping	47.3	27.8	36.3	Torshälla	46.5	26.6	36.1
Lindesberg	51.3	35.4	42.4	Tranås	52.4	27.1	38.3
Linköping	35.7	24.0	29.3	Trollhättan	30.7	16.0	23.4
Ludvika	60.6	42.7	52.2	Trosa	45.5	17.3	29.6
Luleå	49.4	32.4	40.4	Trälleborg	42.8	32.0	37.2
Lund	45.1	30.1	36.1	Uddevalla	43.8	28.2	34.8
Lysekil	65.1	56.9	60.5	Ulricehamn	50.2	36.7	42.3
Malmö	46.0	29.0	36.4	Umeå	52.5	30.3	39.9
Mariefred	50.9	35.7	42.4	Uppsala	39.9	25.9	31.6
Mariestad	53.8	32.2	41.4	Vadstena	47.6	31.3	37.5
Marstrand	29.2	10.5	18.9	Varberg	47.8	28.9	36.8
Mjölby	51.2	36.2	43.3	Vaxholm	43.2	31.1	37.1
Motala	37.3	22.1	28.6	Vetlanda	78.0	79.3	79.0
Nora	58.4	34.1	44.7	Vimmerby	41.2	25.4	32.1
Norrköping	49.5	34.2	40.2	Visby	33.0	21.3	26.2
Norrtälje	47.6	33.1	39.6	Vänernborg	36.3	23.0	28.0
Nyköping	41.9	21.5	30.4	Värnamo	54.0	36.8	45.1
Nässjö	61.1	50.9	56.0	Västervik	37.5	24.2	31.8
Oskarshamn	30.9	20.1	24.9	Västerås	41.8	27.0	34.2
Piteå	42.2	34.6	38.0	Växjö	40.6	22.6	29.6
Ronneby	50.1	31.1	38.6	Ystad	51.8	34.7	42.2
Sala	44.7	29.3	36.4	Åmål	51.6	35.5	43.4
Sigtuna	47.5	30.4	37.2	Ängelholm	69.4	57.0	62.3
Simrishamn	60.5	46.5	52.4	Örebro	37.1	19.7	27.2
Skanör med Falsterbo	—	—	—	Öregrund	56.1	47.3	51.2
Skara	39.9	28.8	33.4	Örnsköldsvik	53.7	36.1	44.1
Skellefteå	55.9	42.6	48.4	Östersund	44.1	31.3	37.2
Skänninge	61.1	39.7	49.4	Östhammar	51.3	41.1	45.4
Skövde	32.5	16.4	23.6				

regelbundna. En fördelning av städerna efter ifrågavarande relationstals storlek meddelas här nedan, varvid även medtagits jämförelsesiffror för valen 1919.

Röstande i % av röstberättigade	A n t a l s t ä d e r					
	Män		Kvinnor		Båda könen	
	1919	1920	1919	1920	1919	1920
över 80 %	15	—	10	—	11	—
75·1—80·0 %	19	1	15	1	14	1
70·1—75·0 >	20	1	21	—	25	1
65·1—70·0 >	28	2	21	1	19	3
60·1—65·0 >	16	5	19	—	22	2
55·1—60·0 >	6	8	12	2	9	2
50·1—55·0 >	2	19	6	2	5	5
45·1—50·0 >	—	26	2	3	1	9
40·1—45·0 >	—	24	—	8	—	18
35·1—40·0 >	—	14	—	11	—	30
30·1—35·0 >	—	7	—	29	—	18
25·1—30·0 >	—	1	—	23	—	16
20·1—25·0 >	—	—	—	20	—	5
15·1—20·0 >	—	—	—	6	—	1
10·1—15·0 >	—	—	—	2	—	—
Summa	106	108	106	108	106	108

Siffrorna här ovan visa på den betydande skillnad i valfrekvens, som är förefintlig vid de båda valen inom städerna. Medan sålunda vid 1919 års val i 50 eller nära hälften av städerna de röstandes antal utgjorde över 70 procent för båda könen av de röstberättigade, var detta vid nu föreliggande val förhållandet endast beträffande två städer. Och under det att vid förra valen ingen stads procenttal understeg 45, var sådant vid dessa val fallet med icke mindre än 88 städer. Rekordet vid 1920 års val förekommer, vad angår röstberättigade män, i Vetlanda, där 78·0 % deltagit, varefter i ordning följa Kungsbacka, Ängelholm och Lysekil med resp. 74·3, 69·4 och 65·1 %. Minsta deltagandet åter förekommer i Marstrand och Trollhättan, där endast resp. 29·2 och 30·7 % av männen utövat rösträtt. Även kvinnorna uppvisa det livligaste deltagandet i Vetlanda och Kungsbacka med resp. 79·3 och 68·8 % röstande av röstberättigade samt därefter i Ängelholm med 57·0 %. De lägsta procenttalen beträffande dem förekomma i Marstrand med 10·5 % och i Karlskrona med 14·0 %. Deras frekvenstal äro såsom synes av tabell A denna gång i allmänhet mycket ringare än männens. Endast 10 städer (mot 24 år 1919) bilda härvidlag undantag.

Avgivna valsedlar. *Antal och partifördelning.* Antalet inom varje stad avgivna valsedlar med fördelning på de politiska partierna, i den utsträckning en sådan fördelning varit möjlig att genomföra, framgår av de i tab. 1 meddelade uppgifterna. Inom hela riket avgävos vid 1920 års allmänna stads-

fullmäktigval enligt valprotokollens uppgifter inalles 252 473 godkända valsedlar. Läggas härtil de kasserade, vilka uppgingo till 681, erhålles ett antal av 253 154. Egentligen borde antalet vid valen avlämnade valsedlar stämma överens med antalet i valen deltagande. Då så ej är förhållandet, beror detta i väsentlig grad därpå, att felprickning förekommit i röstlängden, så att antalet röstande män och kvinnor enligt längden ej fullt överensstämmer med antalet avlämnade valkuvert, eller också har felsummering eller felskrivning skett vid meddelandet från röstlängden av de uppgifter om antalet i valen deltagande, som insänts till centralbyrån å fastställd blankett.

De avgivna valsedlarnas fördelning på politiska partier för samtliga år 1920 väljande städer i såväl absoluta som relativa tal framgår av nedanstående tablå, därvid parentessiffrorna angiva partifördelningen exklusive de tre nytillkomna städerna. Beträffande jämförelsetalen för år 1919 må anmärkas, att antalet valsedlar för resp. partier från föregående års berättelse här halverats, enär därvarande summor avsågo valsedlarna för både två- och fyraårsperioderna.

	Avgivna godkända valsedlar				Ökning (+) eller minskning (-) från år 1919	
	År 1919		År 1920		Absolut	%
	Antal	%	Antal	%		
Höger	144 905	33·7	98 501 (97 300)	39·1 (39·1)	- 47 605	- 32·9
Liberala	90 701	21·1	43 266 (42 390)	17·1 (17·0)	- 48 311	- 53·3
Socialdemokrater	165 998	38·6	100 014 (99 031)	39·6 (39·8)	- 66 967	- 40·4
Vänstersocialister	29 966	4·9	7 359 (7 167)	2·9 (2·9)	- 13 799	- 65·7
Övriga	7 438	1·7	3 333 (3 156)	1·3 (1·2)	- 4 282	- 57·6
Summa	430 008	100·0	252 473 (249 044)	100·0	- 180 964	- 42·1

Såsom synes, föreligger en mycket avsevärd tillbakagång vid de sista valen av antalet väljare för samtliga partier. Minskningen är relativt mindre för högern och socialdemokraterna, vilkas väljarantal dock nedgått med resp. $\frac{1}{3}$ och $\frac{2}{5}$, än för liberaler och vänstersocialister, av vilka de förra mistat över hälften och de senare nära nog $\frac{2}{3}$ av sina forna valmän. Genom valen har inom valmanskåren högerns andel ökat rätt väsentligt, från 33·7 till 39·1 %, samt socialdemokraternas även i någon mån, från 38·6 till 39·6 %, på de andra partiernas bekostnad. De liberalas anpart i valmanskåren har sålunda gått ned från 21·1 till 17·1 % och vänstersocialisternas från 4·9 till 2·9 %. Även gruppen »övriga» har sjunkit i betydelse. Fortfarande befinnes det socialdemokratiska partiet i röstetal vara det starkaste, ehuru väl högern genom valen kommit det ganska nära.

Den relativa styrkan mellan partierna är dock betydligt olika i städer av olika storleksordning, såsom närmare framgår av följande tabell:

<i>Absoluta tal</i>		A v g i v n a g o d k ä n d a v a l s e d l a r					
Städer med	Höger	Liberala	Social- demokrater	Vänster- socialister	Övriga	Summa	
35 001—	30 585	11 424	46 833	821	7	89 670	
20 001—35 000	17 242	6 295	16 896	617	37	41 087	
10 001—20 000	20 157	9 055	16 911	1 774	1 287	49 184	
5 001—10 000	16 667	9 436	11 390	3 300	1 258	42 051	
— 5 000	13 850	7 056	7 984	847	744	30 481	
Samtliga	98 501	43 266	100 014	7 359	3 333	252 473	
<i>Relativa tal %</i>							
35 001—	34.1	12.8	52.2	0.9	0.0	100.0	
20 001—35 000	42.0	15.3	41.1	1.5	0.1	100.0	
10 001—20 000	41.0	18.4	37.4	3.8	2.6	100.0	
5 001—10 000	39.6	22.4	27.9	7.9	3.0	100.0	
— 5 000	45.4	23.2	26.2	2.8	2.4	100.0	
Samtliga	39.1	17.1	39.6	2.9	1.3	100.0	

Vid ifrågavarande val omfattar således högern vid pass $2,5$ av valmanskåren i alla storleksgrupper och städer, undantagandes den högsta, där den endast uppnår $1,3$ eller ungefär samma procentsiffra som vid närmast föregående val. Eljest har partiets betydelse inom grupperna väsentligt stegrats, och utgjorde högern inom dessa grupper det största partiet, därmed överflyglade socialdemokraterna, som vid 1919 års val såväl absolut som relativt voro överlägsna i grupperna över 10 000 invånare. Sistnämnda parti står dock fortfarande främst och har sin väsentligaste styrka i de största städerna. Vid nuvarande val mönstrade det över hälften (52.2 %) av de röstande och växte härigenom i betydelse sedan valen 1919 (endast 46.1 %). Partiets betydelse minskas emellertid för varje lägre storleksgrupp; det uppnådde i småstäderna under 5 000 inv. föga mera än $1/4$ av väljarna. Med de liberala är förhållandet motsatt. De äro relativt talrikast i de båda lägsta grupperna, där de dock numera ligga något under $1/4$ av valmanskåren, resp. 23.2 och 22.4 %, men minskas sedan i betydelse för varje högre grupp för att i de största städerna knappt utgöra $1/7$ eller 13.3 % av de väljande. Inom alla storleksgrupper har liberalernas betydelse sjunkit sedan förra valet, vilket även är fallet med vänstersocialisterna. Dessa visa sig vara relativt starkast i städer mellan 5—10 000 invånare, där de uppnådde 7.9 % av de väljande, samt denna gång relativt svagast i de största städerna. Deras oerhörda nedgång därstädes mellan de båda valen, från 5.0 till 0.9 % av väljarkåren, är anmärkningsvärd.

Vad angår partiernas inbördes styrka i de särskilda städerna, hänvisas till uppgifterna i tab. 1.

Till de i tabellerna under rubriken »övriga» upptagna valsedlarna hava räknats dels valsedlar, som ej varit försedda med partibeteckning, eller den

s. k. fria gruppen, dels sådana valsedlar, i allmänhet med särskild parti-beteckning, vilka icke med säkerhet kunnat hänföras till något av de fyra politiska partierna. Valsedlar utan partibeteckning hava vid här ifrågasvarande val förekommit i mindre utsträckning än vid något föregående val; inalles avgåvos endast 18 dylika valsedlar. Andra under rubriken »övriga» sammanförda valsedlar hava även väsentligt nedgått i antal, till 3 315 mot 7 438 vid 1919 års val, eller relativt från 1·7 till 1·3 %. Beteckningar för de viktigare av hit räknade partigrupper, vilka enligt om dem inhämtade upplysningar i flertalet fall sakna bestämd politisk karaktär, återfinnas under anmärkningarna till tab. 1.

En del av hithörande grupper voro sammanslutningar för att tillvarata frikyrkliga, nykterhets- eller sparsamhetsintressen. Hit kunna exempelvis räknas grupperna »Nykterhetsfolket» samt »Samhället» i Öregrund, med resp. 103 och 228 valsedlar, »Frikyrkliga och nykterhetsvänner» i Tranås med 249 valsedlar, »Sparsamhetsvänner» i Motala med 65 valsedlar samt i Lysekil, Lidköping och Västerås med resp. 45, 88 och 34 valsedlar. Andra grupper synas vilja bevaka ett visst närings- eller klassintresse. Hit höra t. ex. »Köpmän och hantverkare» i Huskvarna med 113 röster eller »Hantverkare» i Skara med 120 röster, »Löntagare» i Ängelholm med 141 röster, »Bondeförbundet» i Köping med 118 röster samt »Jordbruksfolkets samlingslista» (jordbrukarnas riksförbund) i Mjölby med 177 röster m. fl. Dessutom må omnämnas partigruppen »Demokratiska medborgarförbundet», ett mellanparti, som i huvudsak utgöres av högermän och liberala. I Karlstad, där partiet röstade under egen partibeteckning och samlade 665 röster, hava dessa valsedlar liksom vid föregående val räknats under »övriga», vilket däremot ej skett rörande Norrköping, där partiet nu röstade tillsammans med högern (»Allmänna valmansförbundet») och med gemensamma listor.

Gemensam partibeteckning. I en hel del fall hava vid stadsfullmäktigvalen två partier använt sig av gemensam partibeteckning, men i övrigt röstat med skilda listor såsom tvenne olika partier, varför valresultaten, där sådant låtit sig göra, i tabellerna fördelats på vederbörliga partier. Dessutom inträffade vid föreliggande val i 10 valkretsar, att olika partier använde ej blott gemensam partibeteckning, utan även helt och hållet eller delvis gemensam kandidatlista. Såvitt till centralbyråns kännedom kommit, ägde nämligen dylik intim samverkan rum mellan höger och liberala (inkl. demokratiska medborgarförbundet) i 6 kretsar, mellan liberala och socialdemokrater i 2 kretsar och mellan socialdemokrater och vänstersocialister i 2 kretsar. Inom berörda valkretsar hava de avgivna valsedlarna naturligen icke exakt kunnat uppdelas på partier, och har därför i dessa fall ingen fördelning heller verkställts för de enskilda städerna.¹⁾ Då motsvarande sam-

¹⁾ I slutsumman för samtliga städer har dock en approximativ fördelning på partier ägt rum av valsedlarna i dessa kretsar. Därvid har följts den principen, att om exempelvis höger och liberala använt ej blott gemensam partibeteckning, utan även samma kandidatlista, å vilken valts 9 höger och 3 liberala, hava $\frac{9}{12}$ av valsedlarna räknats till högern och $\frac{3}{12}$ till de liberala.

verkan de olika partierna emellan vid 1919 års val rådde i resp. 3, 1 och 6 valkretsar, äro de ovan anförda siffrorna ett vittnesbörd speciellt om en mindre intim samverkan vid de sista valen mellan de båda sistnämnda parti-grupperna.

Inom vilka kretsar samverkan mellan två eller flera partier över huvud förekommit, framgår av noterna till tab. 1. De olika partiernas kombination med varandra, under jämförelse även med förhållandena vid valen 1915—1919, visar följande tablä.

Partiernas kombination	Antal valkretsar (städer)			
	1915—1916	1917—1918	1919	1920
Höger + Liberala	1	2	8	26 (16)
Liberala + Socialdemokrater	37 (28)	14 (12)	4	5
Soc.-dem. + Vänstersocialister	—	25 (19)	45 (31)	38 (30)
Liberala + Soc.-dem. + Vänstersoc.	—	3	1	1

Mest påfallande vid de sista valen är otvivelaktigt, att de båda borgerliga partierna gått tillsammans i icke mindre än 26 valkretsar (16 städer) mot i endast 8 vid förra valet. Så t. ex. hava vid föreliggande val tillkommit ett flertal, eller 9 valkretsar, inom Malmöhus län, där högern och de liberala använt sig av den gemensamma partibeteckningen. Valallianserna mellan socialdemokrater och vänstersocialister visa sig däremot vid de båda sista valen vara ungefär lika många, om man nämligen för år 1919 frånräknar huvudstadens fem valkretsar.

Kasserade valsedlar. Uppgift å antalet kasserade valsedlar meddelas för varje stad i tab. 1 kol. 14. Vid nu föreliggande val uppgick detta antal till 681 eller 0.3 % av alla avgivna röstsedlar. I jämförelse med närmast föregående val, då frånsett Stockholm 2 438 valsedlar kasserades, innebär detta en betydande minskning. De vanligast förekommande orsakerna till kasserering voro, dels att valsedlarna eller valkuverten voro märkta, dels ock att i ett och samma kuvert inlagts två eller flera valsedlar eller att i kuverten inlagts blanka sedlar eller annat papper än valsedel.

Avgivna valsedlar utan personlig inställelse. Genom nya bestämmelser i nådiga kungörelsen av den 30 juni 1920 (Svensk förf.-samling n:r 392) har i vissa hänseenden lämnats väljare rätt att vid val av kommunalfullmäktige, stadsfullmäktige och landstingsmän utöva rösträtt utan personlig inställelse vid valtillfället. Denna rättighet gäller dels för äkta makar, så att den ena maken kan vid valet till ordföranden avgiva valsedel för den andra, dels för väljare, som på grund av yrke eller tjänst äro förhindrade att vid valet infinna sig. Till dessa kategorier räknas de som utöva militärtjänst, de som utöva sjömansyrket eller såsom deltagare i fiske i öppen sjö eller i annan egenskap tillhöra besättning eller annan personal å fartyg, ävensom de som tillhöra personalen vid järnvägar, post, tull, lots- och fyrväsen. Personer ur dessa klasser kunna nu vid styrkt förhinder och under iakttagande av i kungörelsen föreskrivna bestämmelser avgiva valsedelsförsändelse till valför rättaren, antingen direkt eller per post, vilket skall ske tidigast 30 dagar

(för äkta makar tidigast 14 dagar) före den dag, valet skall börja, och ej senare än sistnämnda dag.

I vilken utsträckning dessa nya bestämmelser kommit till användning vid nu föreliggande stadsfullmäktigval, är omöjligt att vid varje fall siffermässigt fastställa, då materialet härvidlag är synnerligen ofullständigt. Så saknas i ett flertal valprotokoll från städerna alla upplysningar härom, speciellt i fråga om valsedelsförsändelser äkta makar emellan. Siffror i detta hänseende föreligga endast från 26 merendels mindre städer. De tyda emellertid på, att sådana försändelser där avlämnats i rätt så stor omfattning, i ett flertal av städerna utgörande 10 å 15 % av samtliga avgivna valsedlar, i vissa städer ännu högre, exempelvis Avesta (20·2 %), Boden (19·6 %), Köping (19·2 %), Ängelholm (18·9 %) o. s. v. Av valsedelsförsändelserna, som i alla dessa städer uppgingo till sammanlagt vid pass 4 800, kasserades ett 70-tal av olika anledningar. Protokollen från ytterligare 16 städer upplysa även om, att försändelser där förekommit, ehuru de ej uppgiva deras antal, och torde nog av allt att döma sådana försändelser begagnats i alla eller de flesta städer. — Valsedlar från övriga kategorier, som äga avgiva valsedel utan inställelse, voro däremot mindre ofta förekommande, och deras antal var utom i undantagsfall ringa. Av protokollens uppgifter från ett 60-tal städer finner man, att beträffande $\frac{1}{4}$ av dessa städer antecknats, att ingen enda sådan valsedel kommit den valförrättande myndigheten till handa, varjämte i flertalet av de övriga städerna blott en eller några få valsedlar avlämnats. Endast i några garnisonsorter, såsom Linköping, Karlskrona, Östersund, Boden m. fl., funnos valsedelsförsändelser avlämnade i något större antal, men kassationsprocenten bland dessa var i allmänhet mycket hög. Sammanlagt avgåvos enligt protokollen 276 valsedlar av nu ifrågakvarande slag, varav 81 kasserades.

Överklagade val. Över de år 1920 förrättade stadsfullmäktigvalen anfördes besvär i nedan angivna fall, där klagomålen ledde till valets upphävande och företagande av nya val. Sålunda upphävdes valen i Strömstad, Mariestad och Skara av Kungl. Maj:t efter beslut i regeringsrätten samt valet i Karlshamn efter beslut av vederbörande länsstyrelse. I föreliggande berättelse har hänsyn alltid tagits till det första valet, och siffrorna i tab. 1 gälla alltså detta val. Då emellertid nya val förrättats och resultaten härav kommit till centralbyråns kännedom, hava dessa uppgifter anförts i noterna till tab. 1. — Även valen i Tranås, Nässjö och Eslöv överklagades hos regeringsrätten, men de anförda besvärerna ogillades. Vid valet i Härnösand, som överklagades hos länsstyrelsen, upptogs ej klagomålen till prövning.

Valda stadsfullmäktige. Fördelning på partier. Antalet stadsfullmäktige inom varje stad med skillnad mellan män och kvinnor meddelas i tab. 1, kol. 15—39, särskilt för tvåårs- och särskilt för fyraårsperioden. Fullmäktiges för två år mandattid utlöper den 31 december 1922 och för fyra år vid 1924 års utgång i samtliga här redovisade städer med undantag av den nya staden Vetlanda. Där utsågs vid de för första gången under februari

1920 förrättade stadsfullmäktigevalen halva antalet stadsfullmäktige till 1921 års utgång och den andra hälften till 1923 års utgång. Efterföljande tablå utgör en sammanfattning av de vid 1920 års val för 4 år utsedda stadsfullmäktige inom de olika partierna, varvid talen inom parentes beteckna antalet valda fullmäktige, om de under år 1920 nytillkomna tre städerna frånräknas. Dessutom hava bifogats jämförelsesiffror från tvåårsvalen våren 1919, frånsett som vanligt siffrorna för Stockholm.

	Tvåårsvalen 1919		Fyraårsvalen 1920		Ökning (+) eller minskning (-) från år 1919.	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Höger	553	35·4	688 (674)	42·8 (43·0)	+ 135 (121)	+ 24·4 (20·9)
Liberala	369	23·6	316 (305)	19·6 (19·5)	- 53 (64)	- 14·4 (17·3)
Socialdemokrater .	540	34·5	516 (504)	32·1 (32·2)	- 24 (36)	- 4·4 3(6·7)
Vänstersocialister .	70	4·5	51 (49)	3·2 (3·1)	- 19 (21)	- 27·1 (30·0)
Övriga	31	2·0	37 (35)	2·3 (2·2)	+ 6 (4)	+ 19·4 (12·9)
Summa	1 563	100·0	1 608 (1 567)	100·0	+ 45 (4)	+ 2·9 (0·3)

Vid jämförelsen här ovan måste ihågkommas, att sedan vårvalen 1919 tillkommit förutom 41 platser i de nya städerna ytterligare fyra platser på grund av beslutad ökning av antalet stadsfullmäktige. Bortser man från dessa tillkomna platser, framgår av förestående tablå beträffande partifördelningen, att genom valen högerpartiet relativt taget ökat med 20·9 %, medan de liberala fått vidkännas en minskning av 17·3, socialdemokraterna av 6·7 och vänstersocialisterna av icke mindre än 30·0 %. Medräknas åter de nya platserna, blir såsom synes av tablå ökningen eller minskningen i åtskilligt ändrad för de olika partierna. Valresultatet ger, uttryckt i absoluta tal, vid handen, att högern i förra fallet haft att annotera 121 och parti-gruppen »övriga» 4 valvinster gentemot 64 valförluster för liberalerna, 36 för socialdemokraterna och 21 för vänstersocialisterna, medan i senare fallet högern vunnit 135 och »övriga» 6 mandat i motsats till de andra partierna, som förlorat resp. 53, 24, och 19 mandat. Högern har genom dessa val höjt sin partistyrka från 35·4 till 42·8 % och sålunda väsentligt distanserat socialdemokraterna, vilka före valen i betydenhet inom representationen både absolut och relativt stodo högern mycket nära. Den förändrade ställningen dessa partier emellan finner man exempelvis bl. a. däri, att skillnaden i partinumerär före valen utgjorde endast 7 platser till högerns förmån mot 172 efter valen. Socialdemokraternas procentsiffra utgör efter valen 32·1, dit den sjunkit från 34·5. I ännu högre grad hava de liberala gått tillbaka, från 23·6 till 19·6 %, ävensom vänstersocialisterna, från 4·5 till 3·2 % av representationen. Gruppen »övriga» visar däremot någon ehuru oväsentlig ökning, från 2·0 till 2·3 procent.

Av de till sistnämnda grupp räknade nyvalda stadsfullmäktige hava år 1920 liksom föregående år hänförts samtliga 10 i Öregrund utsedda ävensom 5 i Vänersborg, i vilka fall spritfrågan varit normerande (jfr anm. till tab. 1). Av demokratiska medborgarförbundets representanter äro i Karlstad valda 3 fullmäktige förda under »övriga», medan i Norrköping valda 4 fullmäktige,

varav 1 höger och 3 liberala, på förut angivna grunder inräknats i resp. borgerliga partier. Dessutom må nämnas, att inom denna grupp exempelvis valts 3 i Tranås och 2 i Avesta av frikyrkliga, 2 i vardera av städerna Mjölby och Laholm av jordbrukarnas riksförbund, 1 i Köping av bondeförbundet, 1 i Ängelholm av löntagare, 1 i vardera av städerna Huskvarna och Skara av hantverkare m. fl.

Den inbördes styrkan mellan partierna växlar emellertid betydligt icke blott inom de särskilda städerna, utan även inom städer av olika storleksordning, såsom närmare framgår av följande sammanställning, där städerna klassificerats i grupper efter folkmängdens storlek.

<i>Absoluta tal</i>		<i>Valda stadsfullmäktige</i>					
Städer med	Höger	Liberala	Socialdemokrater	Vänstersocialister	Övriga	Summa	Därav kvinnor
35 001—	55	17	87	—	—	159	13
20 001—35 000	80	23	76	1	—	180	20
10 001—20 000	145	58	111	13	8	335	16
5 001—10 000	180	96	123	27	13	439	15
— 5 000	228	122	119	10	16	495	21
Samtliga	688	316	516	51	37	1 608	85

<i>Relativa tal</i>							
Städer med	Höger	Liberala	Socialdemokrater	Vänstersocialister	Övriga	Summa	Därav kvinnor
35 001—	34·6	10·7	54·7	—	—	100·0	8·2
20 001—35 000	44·4	12·8	42·2	0·6	—	100·0	11·1
10 001—20 000	43·8	17·3	33·1	3·9	2·4	100·0	4·8
5 001—10 000	41·0	21·9	28·0	6·1	3·0	100·0	3·4
— 5 000	46·1	24·7	24·0	2·0	3·2	100·0	4·2
Samtliga	42·8	19·6	32·1	3·2	2·3	100·0	5·3

Såsom förut framhållits vid tal om antalet avgivna godkända valsedlar, visar sig nu även beträffande de valda stadsfullmäktige, att högern inom var och en av ovanstående storleksgrupper vid detta val erhållit ungefär två femtedelar av hela antalet representanter, utom vad angår den högsta gruppen, där den endast innehar något mer än tredjedelen. I stället äga socialdemokraterna i dessa storstäder liksom vid 1919 års val den högsta numerären, mer än halva antalet, medan partiet i städerna av andra och tredje storleksgrupperna nu överflyglats av högern. I småstäderna under 5 000 invånare hava socialdemokraterna nu sjunkit till mindre än hälften av sin relativa numerär i de största städerna. Med liberalerna är det rakt motsatta förhållandet gällande; de äga sin förnämsta styrka i de mindre städerna, där de äro jämnstarka med socialdemokraterna, och den relativt minsta betydelsen i de största städerna. Vänstersocialisterna slutligen äro mest förekommande i de större småstäderna, medan deras representation i de högsta storlekskategorierna på ett enda undantag när upphört.

För att slutligen ge en föreställning om *stadsfullmäktiges totala sammansättning* de olika partierna emellan efter nyvalen hava i nedanstående tablå sammanslagits de nyvalda och de kvarstående stadsfullmäktige, därvid parentessiffrorna angiva antalet valda fullmäktige, om de under år 1920 nytillkomna städerna frånräknas. Till jämförelse har även bifogats stadsfullmäktigkorporationernas sammansättning före nyvalen.

	Stadsfullmäktiges sammansättning			
	Före nyvalen 1920		Efter nyvalen 1920	
	Antal	%	Antal	%
Höger	1 106	35·1	1 269 (1 238)	39·1 (39·2)
Liberala	747	23·7	707 (687)	21·8 (21·4)
Socialdemokrater	1 083	34·3	1 069 (1 048)	33·0 (33·2)
Vänstersocialister	144	4·6	127 (123)	3·9 (4·0)
Övriga	73	2·3	70 (66)	2·2 (2·2)
Summa	3 153	100·0	3 242 (3 162)	100·0

Vid en jämförelse mellan förestående tablå över hela stadsfullmäktigkåren och föregående tablå över den del därav, som nyvaldes, finner man ganska stora variationer beträffande partiernas inbördes styrkeförhållanden. Även här intar högerpartiet visserligen främsta platsen, men dess procentsiffra, eller 39·1, inom representationen i dess helhet är nu väsentligt lägre. Å andra sidan har de övriga partiernas betydenhet ökats, främst det liberala partiets.

Partiställningen efter valen inom de särskilda städernas representationer varierar naturligtvis avsevärt. Högern befinnes nu vara det största partiet i 61 städer (mot 48 år 1919) och äger i 16 av dessa (Kalmar, Härnösand, Skövde, Visby, Umeå, Djursholm, Lysekil, Strängnäs, Skellefteå, Vimmerby, Haparanda, Hjo, Kungälv, Askersund, Kungsbacka, och Gränna) absolut majoritet samt i ytterligare 6 städer (Linköping, Sundsvall, Luleå, Växjö, Ulricehamn och Skänninge) jämt halva antalet representanter. De liberala utgöra nu det största partiet i 8 (förut 11) städer och äga i två bland dessa (Marstrand och Östhammar) jämt hälften av representanterna. Socialdemokraterna äro de talrikaste i 29 (förut 34) städer och hava inom 8 (förut 9) av dessa (Malmö, Norrköping, Hälsingborg, Gävle, Landskrona, Trollhättan, Ystad, Nyköping, Arboga och Torshälla) absolut majoritet, i 1 (Örebro) jämt halva antalet representanter samt i 1 (Eskilstuna) t. o. m, kvalificerad ($\frac{2}{3}$) majoritet. Sammanräknas de båda socialistiska partierna, tillkomma ytterligare 4 städer (Västerås, Södertälje, Avesta och Ludvika), där de behärska majoriteten, samt 3 (Trällebog, Lidköping och Huskvarna), där de äga jämt hälften av representanterna.

Att för samtliga städer tillsammans jämföra den procentiska fördelningen efter partier av de valda stadsfullmäktige med samma fördelning av de avgivna godkända valsedlarna för att därav generellt sluta till större eller mindre proportionell rättvisa vid stadsfullmäktigvalen, låter sig uppenbarligen ej göra. Detta beror dels därpå, att antalet röstande per representant myc-

ket avsevärt varierar i städer av olika storlek, dels därpå att partifördelningen, såsom förut visats, är väsentligt olika i städer av olika storleksordning. Antalet valda fullmäktige och antalet avgivna valsedlar, fördelade på partier, kunna sålunda vara relativt proportionella inom varje stad eller inom städer av liknande storlek, men det oaktat en avsevärd disproportion uppstå för alla städer tillsammansagna.

Kvinnliga stadsfullmäktige. I tab. 1 meddelas även uppgifter å antalet inom varje stad och varje parti valda kvinnliga stadsfullmäktige. Inalles valdes under år 1920 för fyraårsperioden 85 kvinnor, därav 34 höger, 25 liberala, 24 socialdemokrater, 2 vänstersocialister, men inga »övriga». På de nytillkomna städerna kommo av dessa endast 3 representanter, 1 höger och 2 liberala. Då i motsvarande städer vid marsvalen 1919 av dem, som nu voro underkastade omval, utsågos 140 kvinnliga fullmäktige, därvid 49 voro höger, 40 liberala, 44 socialdemokrater, 5 vänstersocialister och 2 »övriga», visa nuvarande val en synnerligen stark minskning av den kvinnliga representationen, i sin helhet med 41·4 procent. Denna minskning har drabbat samtliga partier, högern med 16 mandat eller 32·7 %, liberalerna med 17 (45·0 %), socialdemokra-

Tab. B. Tillämpningen av rangordnings- och reduktionsreglerna.

Antal stadsfullmäktige inom varje partigrupp	Valda enligt						Övriga		Samtliga	
	Höger		Liberala		Socialdem.		Vänstersoc.			
	Rangordningsregeln	Reduktionsregeln	Rangordningsregeln	Reduktionsregeln	Rangordningsregeln	Reduktionsregeln	Rangordningsregeln	Reduktionsregeln	Rangordningsregeln	Reduktionsregeln
<i>4-årsperioden</i>										
10	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10 —
9	6	21	—	—	7	2	—	—	—	13 23
8	7	17	—	—	10	6	—	—	—	17 23
7	70	42 (3)	—	—	30	12	—	—	—	100 54 (3)
6	103	65 (3)	3	9	56	22 (8)	—	—	—	162 96 (11)
5	97	38 (5)	21	19	93	22 (10)	—	—	—	211 79 (15)
4	94	26 (3)	38	26 (6)	59	17 (1)	—	—	—	191 69 (10)
3	54	18 (6)	66	20	88	24 (8)	3	3 (3)	6	— 217 65 (17)
2	22	8 (4)	62	14 (4)	37	9 (6)	9	11 (10)	10	4 (4) 140 46 (28)
1	2	—	28	10 (9)	12	8 (8)	13	12 (12)	7	— 62 30 (29)
Summa	455	235 (24)	218	98 (19)	392	122 (41)	25	26 (25)	33	4 (4) 1123 485 (113)

terna med 20 (45·5 %), vänstersocialisterna med 3 (60 %) samt »övriga» med 2 eller båda sina föregående mandat. Efter omvalen innehava kvinnorna i hela stadsfullmäktigrepsentationen sammanlagt 226 mandat, eller 7·0 % av hela antalet, mot 289 eller 8·9 % efter föregående val. Av dessa komma på högern

89, på liberala 75, på socialdemokraterna 64, på vänstersocialisterna 7 och på »övriga» 1 mandat. Högsta antalet kvinnliga fullmäktige förekommer absolut sett i Halmstad med 8 samt relativt taget därsammastädes och i Borgholm, i vilka båda städer de utgöra jämt $\frac{1}{6}$ av stadsfullmäktigkåren.

Tillämpningen av rangordnings- och reduktionsreglerna. En översikt över tillämpningen av rangordnings- och reduktionsreglerna lämnas i tab. B, varvid för överskådlighetens skull de valda stadsfullmäktige fördelats efter det antal, som utsetts inom varje partigrupp. Enär i de fall, då två ungefär jämnstarka partier röstat med gemensam partibeteckning, i allmänhet reduktionsregeln måste komma till användning, även om sammanhållningen inom vart och ett av de båda partierna varit stor, hava i tabellen alla de stadsfullmäktige, som av denna anledning valts enligt reduktionsregeln, dessutom särskilt antecknats inom parentes.

Såsom av de i tabellen meddelade siffrorna framgår, blevo år 1920 av samtliga stadsfullmäktige 1 123 valda enligt rangordningsregeln och 485 enligt reduktionsregeln. Bland de enligt reduktionsregeln valda ingå emellertid 113, varav 41 socialdemokrater, 25 vänstersocialister, 24 höger, 19 liberala och 4 övriga, för vilka sagda regel måst tillämpas på grund därav, att två eller flera partier röstat med gemensam partibeteckning.

Nedanstående sammanställning utvisar antalet inom varje parti enligt reduktionsregeln valda stadsfullmäktige i procent av hela antalet valda inom partiet i fråga under vart och ett av åren 1915—1920.

	Höger	Liberala	Socialdem.	Vänstersoc.	Samtliga valda
1915	42.1	36.5	27.9	—	39.4
1916	39.1	36.4	24.9	—	36.7
1917	34.8	44.6	33.8	80.0	37.5
1918	36.2	33.9	19.3	65.4	31.5
1919	24.0	30.8	16.5	35.1	23.8
1920	34.1	31.0	23.7	51.0	30.2

Reduktionsregeln har alltså genomgående kommit till större användning vid innevarande val än vid närmast föregående. Bäst har sammanhållningen såsom vanligt varit i det socialdemokratiska partiet. De många fallen, då vänstersocialister valts enligt reduktionsregeln, förklaras samtliga genom valallianser. Högerens ringare sammanhållning beror ävenledes mycket på de många valallianserna.

Kommunal- och municipalfullmäktigvalen.

Materialet. Med avseende på statistiken över kommunal- och municipalfullmäktigvalen hava varken de avgivna valsedlarna eller de vid röstsammansräkningarna förda protokollen varit tillgängliga. I stället har den sammansräknande myndigheten, vederbörande länsstyrelse, å ett av chefen för finansdepartementet fastställt formulär (bilaga 2) för varje landskommun ävensom municipalsamhälle, som utsett fullmäktige, infört uppgifter länsvis rörande antalet vid valen röstberättigade, röstande och valda fullmäktige med fördelning på män och kvinnor, antalet avgivna godkända och kasserade valkuvert m. m. Någon fördelning på politiska partier skedde ej denna gång, utan å blanketten skulle endast angivas, om resp. kommun eller municipalsamhälle tillhörde grupp A eller grupp B. Liksom vid 1919 års motsvarande val omfattade grupp A sådana kommuner och municipalsamhällen, i vilka vid valet förekommit olika partibeteckningar eller också blott en partibeteckning, men under densamma två eller flera helt olika listtyper. Till grupp B räknades däremot sådana kommuner och municipalsamhällen, i vilka partierna enats om gemensam partibeteckning och lista, eller samtliga valsedlar varit att hänföra till den fria gruppen. Dit hade dock även hänförts de kommuner, där olika partibeteckningar förekommit, men ett av partierna erhållit samtliga representantplatserna. Alla dessa uppgifter, som av länsstyrelserna jämligt bestämmelserna i nädiga kungörelsen av den 5 november 1920 insänts till centralbyrån, hava därstädes endast i vissa hänseenden gjorts till föremål för en väsentligare granskning.

Gällande bestämmelser angående kommunal- och municipalfullmäktigvalen. Enligt bestämmelserna i kommunalförordningen för rikets landsbygd skola i alla landskommuner och municipalsamhällen med mer än 1 500 invånare den beslutande myndigheten utövas av på kommunal- resp. municipalstämma valda fullmäktige. Mindre kommuner och municipalsamhällen äga även rätt att på samma sätt utse fullmäktige.

Antalet fullmäktige är fastställt i förhållande till folkmängden enligt följande grunder:

Antal invånare	Antal fullmäktige
1— 2 000 inv.	20
2 001— 5 000 >	21—25
5 001—10 000 >	26—30
10 001— >	31—40

Inom dessa gränser äger sedan varje kommun och municipalsamhälle att själv bestämma fullmäktiges antal. Alla kommuner med mer än 10 000 invånare skola indelas i valkretsar med minst tio, högst tjugu fullmäktige från varje valkrets efter folkmängdens storlek. Kommun eller valkrets kan efter framställning hos länsstyrelse delas i två eller flera valdistrikt. Är

kommun delad i valdistrikt för val av landstingsmän, blir sådant valdistrikt utan vidare jämväl valdistrikt för kommunalfullmäktigval.

Kommunal- och municipalfullmäktige skola väljas för fyra år, räknade från den 1 januari året efter då valet skett, på så sätt att hälften omväljes vartannat år. Föreliggande val, som förrättades under november eller december månader 1920, gällde liksom i fråga om stadsfullmäktigvalen i allmänhet det halva antal fullmäktige, som vid marsvalen 1919 utsågos till 1920 års utgång. För att vid valen underlätta valförrättningen var genom lagen av den 30 juni 1920 (Svensk författningssamling n:r 396) stadgat, att i landskommun eller valdistrikt inom landskommun med över 3 000 invånare skulle valet äga rum under två på varandra följande dagar, av vilka den ena skulle vara en söndag. Då synnerliga skäl därtill ansågos föreligga, ägde valförrättaren för dylik kommun eller distrikt dessutom befogenhet att utsätta valet jämväl till en påföljande tredje förrättningsdag. Dessutom ankom det på vederbörande valförrättare att förordna, huruvida sådan utsträckning av tiden för valförrättning måtte äga rum vid val av kommunalfullmäktige i köping, som bildar egen kommun, ävensom i landskommun eller valdistrikt med invånarantal under 3 000 invånare. Valförrättaren kunde också bestämma, att valet de olika dagarna skulle äga rum i tillgängliga lokaler inom olika delar av kommunen.

Antal kommuner och samhällen med fullmäktige. Antalet kommuner, i vilka val av fullmäktige nu förrättades, utgjorde 955 eller 39.7 % av samtliga landskommuner i riket (tab. 2 och tab. C). I förhållande till föregående års marsval, då antalet kommuner var 937, skulle således hava tillkommit 18 kommuner, som vid senaste årsskiftet beslutat övergå till det representativa systemet. I verkligheten äro dock 25 dylika kommuner enligt länsstyrelsernas uppgifter redovisade såsom nytillkomna. Skiljaktigheten beror huvudsakligen därpå, att under tiden mellan de båda valen vissa förut väljande landskommuner försvunnit — såsom nybildade städer (Mjölby landskommun samt Vetlanda och Värnamo köpingar) eller på grund av inkorporering (Torpa sockens med Borås), — varjämte i några fall kommuner utslutits, då vissa länsstyrelser genom felaktigheter vid valförrättningen ansett sig förhindrade företaga sammanräkning av de avgivna rösterna, varför valen därstädes kommit att sakna all verkan. Bland de tillkomna kommunerna voro 4 belägna i vartdera av Östergötlands och Malmöhus län samt de övriga i 11 andra län. Alla med undantag av fyra hade vid 1920 års början en folkmängd på under 1 500 invånare.

Hela antalet kommuner, där det representativa systemet tillämpades vid tiden för ifrågavarande val, är dock större än vad ovan redovisats. Till de vid 1920 års slut väljande eller 955 kommunerna böra nämligen läggas de 34 kommuner, som tillkommo under senare hälften av år 1919 och som under tiden från den 1 november till den 15 december detta år förrättade val av kommunalfullmäktige att fungera från den 1 januari 1920 för två- och

fyraårs period. Beslutanderätten genom valda fullmäktige utövas således för närvarande inom åtminstone 989 landskommuner.

Räknat efter folkmängden voro vid förevarande val på landsbygden nära tre fjärdedelar (72·8 %) delaktiga av ett representativt system, som ersatt det gamla systemet med beslutande primärstämmor. Starkast framträder representationssystemet i Norrland, undantagandes Jämtlands län med dess genomgående mindre socknar, samt i Kopparbergs, Blekinge och Örebro län. Den landsbygdsbefolkning, som bor inom området för det representativa systemet, växlar i dessa län mellan 99·3 % (Västerbottens län) och 91·7 % (Örebro län). I Västerbottens och Norrbottens län sakna endast 1 resp. 2 kommuner fullmäktigeinstitutionen. Lägst på skalan härvidlag bland länen stå Gottlands län, där ingen enda socken når över 1 500-gränsen, men en kommun fakultativt valt fullmäktige, samt Skaraborgs län, där endast 8·4 % av kommunerna med 24·0 % av befolkningen lagts under fullmäktigesystemet.

Av samtliga kommuner, som utsågo fullmäktige, hade 873, eller 3 flera än vid föregående val, en folkmängd över samt 82, eller 15 flera än vid föregående tillfälle, en folkmängd under 1 500 personer den 1 januari 1920. Då denna tidpunkt var den senaste, till vilken de officiella befolkningssiffrorna hänförde sig vid valtillfället, innebär detta, att fullmäktigeinstitutionen i de förra fallen var obligatorisk och i de senare fakultativ. De fakultativa kommunerna förekomma talrikast inom Östergötlands län med icke mindre än 21 och Hallands län med 10.

Antalet municipalsamhällen, i vilka val av fullmäktige förrättades i slutet av år 1920, utgjorde 53 med en folkmängd av 134 031 personer, motsvarande i förhållande till samtliga municipalsamhällen i riket 28·2 % av antalet och 60·5 % av folkmängden. Antalet har jämfört med marsvalen år 1919 sjunkit med 2, beroende på att Mjölby municipalsamhälle vid ingången av år 1920 ingick såsom en del av Mjölby stad, ävensom att inga uppgifter kommit centralbyrån till handa beträffande Vaggeryds municipalsamhälle i Jönköpings län samt Vinslövs municipalsamhälle i Kristianstads län. Däremot har Gnesta municipalsamhälle i Södermanlands län tillkommit. Fullmäktigeinstitutionen var vid nuvarande val obligatorisk i 36 och fakultativ i 17 av dessa samhällen. Talrikast förekommo samhällen med fullmäktige i Göteborgs och Bohus, Stockholms, Kristianstads och Malmöhus län. Summa samhällen med municipalfullmäktige utgöra för närvarande minst 60, om man medräknar de 7 samhällen, som övergingo till det representativa systemet och valde representanter vid slutet av år 1919.

Rösträtten och röstberättigade. Vid kommunal- och municipalfullmäktigvalen äro, såsom förut omnämnts, samma rösträttsbestämmelser gällande som vid stadsfullmäktigvalen. Likaledes gälla vid valen de röstlängder till efterrättelse, som upprättades under år 1920 och vari voro uppförda alla män och kvinnor, som under närmast föregående år fyllt minst 23 år, med uppgift om, huruvida de ägde eller saknade kommunal rösträtt. Liksom vid

Tab. C. *Relativa deltagandet m. m. i kommunalfullmäktigvalen 1920.*

L ä n	Antal kommuner med fullmäktige i % av hela antalet kommuner	Folkmängd i kommuner med fullmäktige i % av hela folkmängden	Röstande i % av röstberättigade						Valda kvinnor i % av hela antalet valda fullmäktige
			Grupp A		Grupp B		Tillsammans		
			Män	Kv.	Män	Kv.			
Stockholms län	42.5	74.8	34.5	23.4	9.3	2.3	25.0	2.2	
Uppsala »	23.3	55.2	33.6	20.0	8.3	1.8	20.3	0.9	
Södermanlands »	38.9	63.8	33.5	20.6	6.1	0.8	15.9	5.8	
Östergötlands »	41.8	66.0	35.4	21.5	7.1	1.0	18.8	3.0	
Jönköpings »	32.3	52.6	38.5	23.3	9.8	1.3	29.8	0.2	
Kronobergs »	48.8	73.9	34.7	20.0	9.9	1.6	21.6	2.0	
Kalmar »	48.6	76.2	30.2	16.0	9.7	2.6	15.0	0.7	
Gottlands »	1.1	1.3	—	—	13.9	—	7.0	—	
Blekinge »	82.9	95.1	28.7	17.0	7.3	1.4	16.9	2.2	
Kristianstads »	42.4	64.4	39.7	25.8	11.3	3.5	27.0	5.0	
Malmöhus »	23.1	47.4	40.5	25.8	10.6	3.8	23.2	4.5	
Hallands »	41.9	67.5	35.2	23.1	9.5	3.1	19.7	2.3	
Göteborgs o. Bohus »	51.1	78.6	29.2	16.8	16.0	11.5	20.4	1.3	
Älvsborgs »	21.0	47.0	35.4	23.5	7.1	2.0	17.1	1.4	
Skaraborgs »	8.4	24.0	32.1	19.3	8.8	1.2	18.3	—	
Värmlands »	69.7	88.3	28.1	12.9	10.0	1.5	18.4	1.0	
Örebro »	71.7	91.7	25.1	13.4	7.3	2.4	16.9	2.0	
Västmanlands »	48.5	73.0	31.7	17.3	8.7	1.5	14.8	2.0	
Kopparbergs »	92.2	98.1	32.0	18.5	7.8	1.0	23.5	1.5	
Gävleborgs »	83.7	96.3	29.0	15.4	9.0	2.0	18.6	2.3	
Västernorrlands »	85.7	91.6	31.6	14.6	12.0	2.9	21.0	2.7	
Jämtlands »	59.3	78.3	31.1	17.3	11.6	2.7	19.7	1.3	
Västerbottens »	96.3	99.3	31.5	15.9	22.5	10.3	22.8	0.6	
Norrbottens »	91.7	98.5	26.0	14.2	—	—	20.3	1.9	
Summa 1920	39.7	72.8	31.8	18.1	9.7	2.8	20.4	2.2	
Summa våren 1919	38.9	72.6	62.4	56.9	27.9	20.1	51.8	3.2	

stadsfullmäktigvalen äro dessutom vid dessa val inga uppgifter tillgängliga beträffande antalet icke röstberättigade.

På grundval av länsstyrelsernas hit insända uppgifter hava i tab. 2, kol. 12—16, länsvis meddelats uppgifter över de vid valen röstberättigade med fördelning på män och kvinnor samt med skillnad mellan grupp A och grupp B. Enligt dessa uppgick vid kommunalfullmäktigvalen antalet röstberättigade till 1 583 191 personer, utvisande en ökning från 1919 års va av 10 139 eller 0.6 %. Av de röstberättigade voro 777 249 män och 805 852

kvinnor, vilket uttryckt i relativa tal utgjorde resp. 49·1 och 50·9 % av hela antalet. Den kvinnliga valmanskåren var sålunda även här övertalig, men i långt ringare omfattning än vid stadsfullmäktigvalen. På 1 000 röstberättigade män kommo nu i medeltal för riket endast 1 038 kvinnor, men växlingar finnas naturligtvis mellan de olika länen, I de tre nordligaste länen var de röstberättigade männens antal större än kvinnornas. — Av de röstberättigade kommo 1 204 670 (eller 76·1 %) på de till grupp A hörande 663 kommunerna, varemot 378 431 (eller 23·9 %) tillhörde de 292 kommuner, som hänförts till grupp B. Siffrorna beteckna en minskning från föregående år av 24 492 röstberättigade för den förra gruppen, men en ökning av 34 981 för den senare gruppen.

Vid 1920 års municipalfullmäktigval belöpte sig enligt länsstyrelsernas uppgifter antalet röstberättigade till 32 761 eller 47·1 % män och 36 728 eller 52·9 % kvinnor, sammanlagt 69 489 personer. Av de röstberättigade tillhörde 56 043 (eller 81·1 %) grupp A och 13 446 (eller 18·9 %) grupp B. Alla dessa tal äro mindre än vid föregående års val, beroende på förut anförda skäl, totalminskningen utgör 3 635 personer. Av siffrorna härovan framgår, att kvinnoövertaligheten inom väljarkåren är väsentligt större vid municipal- än vid kommunalfullmäktigvalen; på 1 000 röstberättigade män kommo här i medeltal 1 121 kvinnor.

Splittringen vid valen. Såsom förut anförts, hava kommunerna och municipalsamhällena fördelats i tvenne olika grupper, A och B, allt efter den större eller mindre splittringen eller enigheten vid valet. I fråga om kommunalfullmäktigvalen hava denna gång 663 kommuner (mot 659 år 1919) hänförts till grupp A och 292 (mot 278) till grupp B, vilket innebär att 30·6 % (mot förut 29·7 %) gått i samlingens tecken. Folkmängden i de kommuner, som räknats till grupp B, utgjorde däremot blott 23·5 %, dit den ökats från 21·4 % år 1919, av samtliga kommuners med fullmäktige, vilket visar, att kommunerna i grupp B i genomsnitt äro mindre än inom grupp A. Härpå tyder även det förhållandet, att grupp B är relativt talrikare bland de fakultativa (41 av 82) än bland de obligatoriska (251 av 873) valen. Länsvis är grupp B relativt mest representerad i Östergötlands, Södermanlands och Västmanlands län, men även i Älvsborgs, Kalmar och Hallands län har enigheten vid valen varit ganska stor.

Vad angår municipalfullmäktigvalen hava 40 municipalsamhällen med en folkmängd av 107 932 räknats till grupp A samt 13 med 26 099 invånare till grupp B. Till denna senare grupp hava sålunda hänförts 24·7 % av samtliga dessa val, motsvarande 19·5 % av folkmängden. Detta är relativt något mindre än vid förra valet med hänsyn till både antal och invånarantal, resp. 25·5 och 20·2 %. Samlingen kring gemensam partibeteckning och kandidatlista har alltså varit något mindre allmän i municipalsamhällena än i landskommunerna.

Deltagandet fullmäktigvalen. Antalen i kommunal- och municipalfullmäktigvalen deltagande personer efter kön och med skillnad mellan grupp

A och grupp B meddelas länsvis i tab. 2, kol. 17—21. Dessa siffror hava erhållits genom addering av uppgifterna från de olika länsstyrelserna, som tagit dem ur valprotokollen från valdistrikten.

Enligt dessa uppgifter utgör hela antalet i kommunalfullmäktigvalen deltagande 206 179 eller 63·9 % män och 116 622 eller 36·1 % kvinnor, sammanlagt 322 801 personer. Av dessa kommo 299 169 eller 92·7 % på kommunerna, som hänförts till grupp A, men endast 23 632 eller 7·3 % på de kommuner, som tillhöra grupp B. En jämförelse mellan dessa siffror och siffrorna från vårvalen 1919, då 814 661 personer, därav 421 202 (51·6 %) män och 393 459 (48·4 %) kvinnor, avgåvo sina valsedlar, visar tydligt, att även vid dessa val liksom vid stadsfullmäktigvalen och i ännu större relativ omfattning antalet röstande gått tillbaka. Minskningen i antal uppgår till 491 860 personer eller 60·4 %, för männen till 51·1 % och för kvinnorna till ej mindre än 70·3 %. Beträffande de båda kommungrupperna hava i förhållande till föregående års väljarkår grupp A minskats med 433 509 eller 59·2 % samt grupp B procentiskt taget ännu mer, med 58 451 eller 71·3 %.

Sättes åter antalet röstande i relation till antalet röstberättigade med fördelning efter kön, finner man, att vid de senaste kommunalfullmäktigvalen 26·5 % av männen och 14·5 % av kvinnorna utövat sin rösträtt. Då vid föregående års motsvarande val icke mindre än 54·9 % av männen samt 48·8 % av kvinnorna deltog i valen, utgör denna oerhörda minskning i antalet väljare ett ytterligare bevis för den förut påpekade valtrötthet, som vid de senare valtillfällena gjort sig gällande hos valmanskåren.

Såsom var att vänta, gjorde sig vid valen större livaktighet gällande i de kommuner, där olika partibeteckningar förekommit, än i de, där de röstande enats om gemensam partibeteckning och kandidatlista. I de förra (grupp A) hava således vid dessa val 31·8 % av männen och 18·1 % av kvinnorna deltagit, i de senare (grupp B) däremot endast 9·7 % av männen och 2·8 % av kvinnorna. Såsom tab. C utvisar, äro alla dessa relationstal mellan röstande och röstberättigade mycket obetydliga i jämförelse med talen vid valet år 1919.

Relationstalen variera naturligtvis mycket väsentligt, om man jämför de olika länen inbördes, vilket framgår av uträkningarna i tab. C angående förevarande val. Man finner där, att inom grupp A männen vid dessa val visat den största livaktigheten i Malmöhus län (40·5 %), och Kristianstads län (39·7 %), den minsta åter i Örebro län och Norrbottens län med resp. 25·1 och 26·0 %. Även kvinnorna hava deltagit mest i Malmöhus och Kristianstads län (25·8 %), men minst i Värmlands och Örebro län med resp. 12·9 och 13·4 %. Beträffande grupp B deltog männen livligast i Västerbottens län, där 22·5 % av de röstberättigade röstat, samt minst i Södermanlands län med endast 6·1 %. För kvinnorna äro härvidlag motsvarande ytterligheter 11·5 % i Göteborgs och Bohus län samt 0·8 % i Södermanlands län.

Såsom bevis för dessa relationstals obetydlighet vid jämförelse med föregående val må anföras, att vid 1919 års val maximum och minimum i valfrekvens utgjorde inom grupp A för männen resp. 74·6 och 56·2 % samt för

kvinnorna resp. 70·1 och 50·0 %, medan inom grupp B motsvarande procenttal för röstberättigade män utgjorde resp. 47·8 och 12·1 % samt för röstberättigade kvinnor resp. 40·9 och 6·0 %.

I municipalfullmäktigvalen hava deltagit 8 916 eller 59·3 % män och 6 113 eller 40·7 % kvinnor, tillsammans 15 029 personer, av vilka 14 156 (94·2 %) kommo på samhällena, som räknades till grupp A, och 873 (5·8 %) på de till grupp B hänförda municipalsamhällena. Jämförda med siffrorna från marsvalen år 1919, då 30 715 personer, därav 14 929 män och 15 786 kvinnor deltog, visa ovanstående siffror här en stark minskning i antalet röstande, som uppgick till 40·3 % för männen, 61·3 % för kvinnorna och 51·1 % för samtliga. Den relativa minskningen var således vid dessa val icke oväsentligt lägre än vid kommunalfullmäktigvalen. Detta gäller även vad angår samhällena av grupp A och B. — Vid relation till antalet röstberättigade utgjorde vid dessa val de röstande 21·6 %, varvid 27·2 % av männen och 16·6 % av kvinnorna utövade sin rösträtt. För samhällena inom grupp A voro motsvarande tal något högre, än för samhällena inom grupp B. Ställda i paritet med siffrorna från kommunalfullmäktigvalen utvisa dessa frekvens-tal inom samtliga kategorier större politisk livaktighet vid municipalfullmäktigvalen, varemot en jämförelse med siffrorna från valen år 1919, med 43·8 och 41·9 % i municipalfullmäktigvalen deltagande röstberättigade män och kvinnor, karakteriserar väljarkårens mycket starka tillbakagång.

Avgivna valsedlar. Antalet inom varje län avgivna valsedlar vid fullmäktigvalen meddelas i tab. 2. Inom hela riket avgåvos vid kommunalfullmäktigvalen enligt länsstyrelsernas uppgifter inalles 320 094 godkända valsedlar. Läggas härtill de kasserade, vilka uppgingo till 2 709, erhålles ett antal av 322 803. Vid municipalfullmäktigvalen avgåvos 14 945 godkända och 89 kasserade eller tillsammans 15 033 valsedlar. Den understundom bristande överensstämmelsen mellan summa valsedlar och summa i valet deltagande beror liksom vid stadsfullmäktigvalen väsentligen på dels felprickningar i röstlängden, dels felskrivningar i de till länsstyrelserna insända valprotokollen från valdistrikten eller i länsstyrelsernas därifrån hämtade uppgifter till centralbyrån. Av siffrorna ur föregående valberättelse, vilka av förut angivna skäl (sid. 9) även här halverats, finner man den avsevärda tillbakagången i antalet avgivna valsedlar. De utgjorde nämligen vid dåvarande kommunalfullmäktigval 812 688, varav 4 425 kasserades, samt vid municipalfullmäktigvalen 30 623, varav 171 kasserade. Minskningen vid nuvarande fullmäktigval belöpte sig beträffande de förra valen till 39·7 % och beträffande de senare till 49·1 %.

Bland de avgivna valsedlarna förekommo vid dessa val liksom vid stadsfullmäktigvalen enligt bestämmelserna i nädiga kungörelsen den 30 juni 1920 valsedlar avgivna av personer utan personlig inställelse vid val-tillfället. Dessa valsedelsförsändelsers antal och användning är här omöjligt att fastställa vad avser sådana, som lämnats av röstberättigade valmän, vilka på grund av yrke eller tjänst varit förhindrade att infinna sig vid

valet. Inga upplysningar härom stå centralbyrån till buds. För valsedelsförsändelser äkta makar emellan föreligga däremot från dessa val vissa uppgifter, som länsstyrelserna på centralbyråns särskilda anmodan beredvilligt lämnat och som hämtats ur de därstädes förvarade valprotokollen från valdistrikten. Dessa uppgifter äro emellertid i allmänhet synnerligen ofullständiga. Så finnas för några län inga upplysningar alls härom i valprotokollen, och för flertalet av de andra länen uppgifter endast från ett eller annat valdistrikt. De enda egentliga undantagen bilda Kronobergs och Norrbottens län, därifrån uppgifter föreligga från nära nog alla valdistrikt. Enligt dessa uppgifter utgjorde i det förra länet valsedelsförsändelsernas antal 3 009 eller 24·4 % av 12 352 redovisade godkända valsedlar och i det senare länet 2 829 eller 19·6 % av summa 14 408 valsedlar. Dessa och övriga förefintliga uppgifter, utvisande sammanlagt 8 470 eller 21·7 % dylika försändelser av summa 38 921 redovisade valsedlar, synas tyda på, att valsedelsförsändelser av nu ifrågavarande slag, helt naturligt för övrigt, förekommo relativt talrikare vid dessa val än vid stadsfullmäktigvalen.

Valda fullmäktige. Antalet vid 1920 års val för fyraårsperioden utsedda fullmäktige fördelade på män och kvinnor meddelas länsvis i tab. 2, kol. 24—26. Enligt dessa uppgifter valdes inalles 11 037 kommunalfullmäktige, därav 10 802 män och 235 kvinnor. Då vid 1919 års marsval de för två år valda fullmäktige utgjorde 10 903, därav 388 kvinnor, betyder detta, att antalet fullmäktige ökats med 134, men att kvinnorna minskats med 153 eller med inemot två femtedelar. Deras anpart utgör numera endast 2·2 % mot 3·2 % före valen. De visa också större eller mindre tillbakagång i samtliga län; i Gottlands och Skaraborgs län blevo inga kvinnliga representanter valda och i Jönköpings län blott 1 mot förut 11. Relativt talrikast voro kvinnorna företrädna i Södermanlands och Kristianstads län, varom tab. C i övrigt lämnar upplysning.

Antalet valda municipalfullmäktige vid dessa val utgjorde 588, varav 22 voro kvinnor. Antalet fullmäktige har här undergått en minskning av 21, beroende enligt öregående upplysningar på oredovisade municipalsamhällen, varjämte även kvinnorna nedgått i antal med 15 eller även här med två femtedelar. De utgöra 3·7 % av de valda municipalfullmäktige och äro således något talrikare företrädna i municipalsamhällenas än i landskommunernas representation.

Överklagade val. Över de hösten 1920 förrättade kommunalfullmäktigvalen anfördes besvär hos regeringsrätten i tillsammans 46 fall. I 18 av dessa ogillades besvären helt och hållet, i 10 påbjöds ny röstsammanräkning och i 18 ledde klagomålen till valets upphävande och företagande av nytt val.

Av municipalfullmäktigvalen överklagades 3 stycken hos regeringsrätten. I två av fallen förordnades om ny röstsammanräkning och i det tredje upphävdes valet. — I föreliggande berättelse ingå såväl i fråga om

kommunal- som municipalfullmäktigvalen alltid siffrorna för det först förrättade valet, och någon hänsyn har alltså ej tagits till ändrade resultat vid omvalen eller de nya sammanräkningarna.

Utom dessa fall har länsstyrelsen i vissa enstaka fall på grund av felaktigheter vid valförrättningen funnit sig förhindrad företaga sammanräkning av de avgivna rösterna, varför valen kommit att sakna all verkan. Valen i dessa senare kommuner ingå i allmänhet ej bland de i förevarande berättelse redovisade.

Stockholm den 15 juni 1921.

Underdånigst
LUDVIG WIDELL

HENRIK MALMGREN.

Arvid Carlson.

Tab. 1. Stadsfullmäktigvalen år 1920 för perioden 1921—1924

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Antal avgivna godkända valsedlar											
													Antal röstberättigade personer			Antal i valet deltagande röstberättigade			Höger	Liberala	Soe-dem.	Vänsterröc.	Övriga	Summa
													Män	Kv.	Summa	Män	Kv.	Summa						
Stockholms län.																								
1	Södertälje ^{1) 4)}	4 025	4 591	8 616	1 883	1 540	3 423	1 505	206	1 291	415	—	3 417											
	därav: östra valkretsen ^{1) 4)}	1 861	2 196	4 057	862	678	1 540	683	119	563	173	—	1 538											
	västra ^{1) 4)} >	2 164	2 395	4 559	1 021	862	1 883	822	87	728	242	—	1 879											
2	Djarsholm ^{1) 6)}	977	1 641	2 618	504	540	1 044	787	—	257	—	—	1 044											
3	Vaxholm	881	909	1 790	381	283	664	301	263	98	—	—	662											
4	Norrstälje ^{1) 7)}	1 330	1 612	2 942	633	533	1 166	569	243	354	—	—	1 166											
5	Östhammar ^{2) 8)}	261	353	614	134	145	279	77	201	—	—	—	278											
6	Öregrund ⁹⁾	301	383	684	169	181	350	—	—	18	—	331	349											
7	Sigtuna ^{1) 10)}	181	273	454	86	83	169	90	—	51	—	28	169											
Uppsala län.																								
8	Uppsala	7 223	10 409	17 632	2 883	2 691	5 574	2 906	851	1 796	—	1	5 554											
	därav: Svartbäckens valkr.	2 169	3 176	5 345	807	761	1 568	789	281	541	—	—	1 561											
	Kungsängens >	2 619	3 511	6 130	1 058	829	1 887	810	270	805	—	—	1 885											
	Fjärdingens >	2 485	3 722	6 157	1 018	1 101	2 119	1 307	350	450	—	1	2 108											
9	Enköping ^{1) 4)}	1 514	1 842	3 356	603	393	996	382	184	367	62	1	996											
Södermanlands län.																								
10.	Nyköping	2 920	3 757	6 677	1 223	806	2 029	798	206	1 020	—	—	2 024											
	därav: västra valkretsen	1 471	1 986	3 457	626	403	1 029	489	117	421	—	—	1 027											
	östra >	1 449	1 771	3 220	597	403	1 000	809	89	599	—	—	997											
11	Katrineholm ⁴⁾	2 234	2 221	4 455	1 076	574	1 650	419	548	562	116	—	1 645											
12	Eskilstuna	8 168	8 694	16 862	3 928	2 717	6 645	1 422	958	4 254	—	—	6 634											
	därav: västra valkretsen	4 069	4 867	8 936	1 937	1 412	3 349	805	443	2 097	—	—	3 345											
	östra >	4 099	4 827	8 926	1 991	1 305	3 296	617	515	2 157	—	—	3 289											
13	Torshälla	557	616	1 173	259	164	423	90	72	259	—	—	421											
14	Strängnäs	1 105	1 460	2 565	448	427	875	467	167	240	—	—	874											
15	Mariefred	387	496	883	197	177	374	194	149	30	—	—	373											
16	Trosa ^{2) 11)}	253	324	577	115	56	171	59	110	—	—	—	169											
Östergötlands län.																								
17	Linköping	6 614	7 936	14 550	2 363	1 903	4 266	2 211	539	1 474	—	1	4 225											
	därav: norra valkretsen	3 550	4 483	8 033	1 251	914	2 165	1 023	244	881	—	—	2 148											
	södra >	3 064	3 453	6 517	1 112	989	2 101	1 188	295	593	—	1	2 077											
18	Norrköping ^{1) 12)}	12 393	19 084	31 477	6 133	6 528	12 661	5 281	7 353	—	—	—	12 634											
	därav: första valkretsen ¹⁾	4 420	6 499	10 919	1 902	1 722	3 624	1 730	1 884	—	—	—	3 614											
	andra > ¹⁾	3 832	5 707	9 539	1 849	2 097	3 946	1 073	2 870	—	—	—	3 943											
	trede > ¹⁾	4 141	6 878	11 019	2 382	2 709	5 091	2 478	2 599	—	—	—	5 077											
19	Söderköping	659	952	1 611	270	236	506	221	119	165	—	—	505											
20	Motala ^{4) 13)}	1 408	1 879	3 287	525	416	941	403	218	204	48	65	968											
21	Vadstena	635	1 030	1 665	302	322	624	304	101	217	—	—	622											
22	Skänninge ⁴⁾	429	514	943	262	204	466	302	72	61	30	—	465											
23	Mjölby ^{4) 14)}	1 458	1 634	3 092	747	592	1 339	293	281	563	21	177	1 335											

ävensom antalet kvarstående stadsfullmäktige för perioden 1921—1922.

Antal kassare sollat	Antal stadsfullmäktige																																					
	Höger		Liberala		Socialdemo- krater		Vänstersocia- lister		Övriga		Summa				Summa																							
	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.																								
	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år	Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år		Kvarstående för 2 år Nyttilda för 4 år																						
6	8	6	—	—	—	6	8	—	—	—	—	—	—	—		16	17	—	—	33	1																	
2	4	3	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	8	9	—	—	17	16																		
4	4	3	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	16	17																		
4	7	6	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	2																		
2	5	4	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	11	10	1	3	25	3																		
1	6	5	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	10	12	2	1	25	4																		
3	3	2	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	9	9	1	1	20	5																		
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—	20	6																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	9	—	—	20	6																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	1	—	20	7																		
20	11	9	1	1	—	6	8	1	1	—	—	—	—	—	20	21	2	2	45	8																		
7	4	3	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	8	6	—	—	15	15																		
2	3	3	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	7	8	—	—	15	15																		
2	4	3	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	5	7	2	1	15	15																		
11	4	3	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	12	13	1	—	26	9																		
—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																		
5	6	5	1	1	—	1	9	8	1	—	—	—	—	—	16	15	1	2	34	10																		
2	3	3	1	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—	—	7	8	1	1	17	17																		
3	3	2	—	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—	—	9	7	—	—	30	10																		
3	4	2	—	—	—	5	5	1	1	—	—	—	—	—	14	14	1	1	17	11																		
12	5	4	—	—	—	16	15	1	2	—	—	—	—	—	24	22	1	3	50	12																		
5	3	2	—	—	—	8	8	1	1	—	—	—	—	—	12	11	—	2	25	25																		
7	2	2	—	—	—	7	7	1	1	—	—	—	—	—	12	11	1	1	25	25																		
2	2	1	—	—	—	7	6	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—	20	13																		
1	7	5	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	12	11	—	2	25	14																		
1	6	1	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	10	9	—	1	20	14																		
2	3	3	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	10	9	1	1	20	15																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	1	1	20	16																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																		
4	10	8	2	2	—	8	7	—	1	—	—	—	—	—	20	19	2	3	44	17																		
—	4	3	1	1	—	5	4	—	1	—	—	—	—	—	10	9	1	2	22	22																		
4	3	1	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	10	10	1	1	22	22																		
—	6	5	1	1	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	10	10	1	1	22	22																		
28	8	14	1	2	—	15	12	3	1	—	—	—	—	—	26	27	4	3	60	18																		
10	3	6	—	—	—	4	3	1	1	—	—	—	—	—	9	9	1	1	20	20																		
3	2	3	—	—	—	7	5	1	1	—	—	—	—	—	9	9	1	1	20	20																		
3	3	3	—	—	—	4	4	1	1	—	—	—	—	—	8	9	2	1	20	20																		
15	1	5	1	1	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	12	9	—	3	24	19																		
3	6	5	—	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	13	14	—	—	27	20																		
3	5	5	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	10	11	—	—	21	21																		
1	7	3	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—	20	22																		
4	3	4	—	—	—	7	5	—	—	—	—	—	—	—	15	15	—	—	30	23																		

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13												
														Antal röstberättigade personer			Antal i valet deltagande röstberättigade			Antal avgivna godkända valsedlar					
														Städer	Män	Kv.	Summa	Män	Kv.	Summa	Höger	Liberala	Soc.-dem.	Vänstersoc.	Övriga
Jönköpings län.																									
24	Jönköping ⁴⁾	7 112	8 920	16 032	2 920	2 457	5 377	2 670	1 527	998	171	1	5 367												
	därav: första valkretsen ⁴⁾	2 547	3 068	5 615	837	675	1 512	804	384	283	41	—	1 512												
	andra » ⁴⁾	2 111	2 882	4 993	944	915	1 859	998	579	232	45	—	1 854												
	tredje » ⁴⁾	2 454	2 970	5 424	1 139	867	2 006	868	564	483	85	1	2 001												
25	Huskvarna ¹⁵⁾	1 988	1 946	3 934	1 043	731	1 774	480	399	504	275	113	1 771												
26	Nässjö ¹⁶⁾	2 233	2 204	4 437	1 364	1 122	2 486	1 154	434	772	126	—	2 486												
27	Vetlanda ⁴⁾ ¹⁷⁾	732	888	1 620	571	709	1 280	586	273	303	113	—	1 275												
28	Värnamo ¹⁾ ⁴⁾ ¹⁸⁾	882	938	1 820	476	345	821	644	175	—	—	—	819												
29	Eksjö ⁴⁾ ¹⁹⁾	1 455	1 787	3 242	928	905	1 833	780	683	204	164	—	1 831												
30	Tranås ²⁰⁾	1 348	1 700	3 048	707	461	1 168	213	452	156	93	250	1 164												
31	Gränna	257	462	719	118	135	253	150	58	44	—	—	252												
Kronobergs län.																									
32	Växjö ⁴⁾	2 061	3 174	5 235	836	716	1 552	800	295	263	187	—	1 545												
Kalmar län.																									
33	Kalmar ¹⁾	4 267	5 608	9 875	1 472	1 396	2 868	1 633	304	921	—	—	2 858												
	därav: första valkretsen ¹⁾	1 860	2 508	4 368	603	523	1 126	725	133	261	—	—	1 119												
	andra » ¹⁾	2 407	3 100	5 507	869	873	1 742	908	171	660	—	—	1 739												
34	Oskarshamn ⁴⁾	2 083	2 560	4 643	743	515	1 258	497	279	383	95	—	1 254												
35	Dästervik	2 877	3 460	6 337	1 078	938	2 016	723	624	383	283	—	2 013												
	därav: norra valkretsen .	1 534	1 810	3 344	529	431	960	322	259	195	182	—	958												
	södra »	1 343	1 650	2 993	549	507	1 056	401	365	188	101	—	1 055												
36	Vimmerby ²⁾	709	963	1 672	292	245	537	327	145	64	—	—	536												
37	Borgholm ²¹⁾	298	448	746	132	116	248	103	84	39	19	2	247												
Gottlands län.																									
38	Visby	2 268	3 181	5 449	748	678	1 426	754	254	416	—	—	1 424												
	därav: första valkretsen .	1 017	1 669	2 686	366	364	730	391	152	187	—	—	730												
	andra »	1 251	1 512	2 763	382	314	696	363	102	229	—	—	694												
Blekinge län.																									
39	Karlskrona	6 454	7 633	14 087	2 301	1 066	3 367	1 387	608	1 367	—	—	3 362												
	därav: första valkretsen .	2 178	2 728	4 906	738	244	982	377	180	423	—	—	980												
	andra »	2 108	2 192	4 300	686	355	1 041	571	191	276	—	—	1 038												
	tredje »	2 168	2 713	4 881	877	467	1 344	439	237	668	—	—	1 344												
40	Ronneby	742	1 136	1 878	372	353	725	342	142	237	—	—	721												
41	Karlshamn ⁴⁶⁾	1 775	2 573	4 348	688	599	1 287	614	386	258	29	—	1 287												
42	Sölvesborg	893	1 059	1 952	440	365	805	317	231	256	—	—	804												
Kristianstads län.																									
43	Kristianstad	2 829	4 027	6 856	1 370	1 375	2 745	1 160	805	773	—	—	2 738												
	därav: norra valkretsen .	1 414	1 808	3 222	632	523	1 155	468	301	380	—	—	1 149												
	södra »	1 415	2 219	3 634	738	852	1 690	692	504	393	—	—	1 589												

Städer	Antal röstberättigade personer			Antal i valet deltagande röstberättigade			Antal avgivna godkända valsedlar					
	Män	Kv.	Summa	Män	Kv.	Summa	Höger	Liberala	Soc.-dem.	Vänstresoc.	Övriga	Summa
44 Simrishamn	531	722	1 253	321	336	657	264	125	267	—	—	656
45 Ängelholm ¹⁾ ⁴⁾ ²²⁾	1 129	1 506	2 635	783	859	1 642	600	45	826	20	141	1 632
46 Hässleholm	899	1 007	1 906	487	412	899	370	220	298	—	—	888
Malmöhus län.												
47 Malmö ¹⁾	27 237	34 894	62 191	12 544	10 118	22 662	7 714	1 547	13 322	—	—	22 538
därav: första valkretsen ¹⁾	9 343	12 415	21 758	4 056	3 454	7 510	4 102	633	2 752	—	—	7 487
andra » ¹⁾	9 435	12 003	21 438	4 471	3 537	8 008	2 430	547	5 000	—	—	7 977
tredje » ¹⁾	8 519	10 476	18 995	4 017	3 127	7 144	1 182	367	5 570	—	—	7 119
48 Lund ¹⁾	5 329	7 999	13 328	2 401	2 408	4 809	2 294	322	2 187	—	—	4 803
därav: första valkretsen ¹⁾	2 678	4 164	6 842	1 061	986	2 047	970	121	955	—	—	2 046
andra » ¹⁾	2 651	3 835	6 486	1 340	1 422	2 762	1 324	201	1 232	—	—	2 757
49 Landskrona ¹⁾	5 347	5 654	11 001	2 478	1 961	4 439	1 456	555	2 419	—	—	4 430
därav: första valkretsen ¹⁾	2 339	2 516	4 855	996	766	1 762	632	226	901	—	—	1 759
andra » ¹⁾	3 008	3 138	6 146	1 482	1 195	2 677	824	329	1 518	—	—	2 671
50 Hälsingborg	10 609	14 013	24 622	5 700	5 330	11 030	4 720	745	5 452	95	—	11 012
därav: första valkretsen .	3 481	5 314	8 795	1 910	1 878	3 788	2 328	225	1 204	26	—	3 783
andra »	3 846	4 926	8 772	1 950	1 808	3 758	1 449	269	1 994	42	—	3 754
tredje »	3 282	3 773	7 055	1 840	1 644	3 484	943	251	2 254	27	—	3 475
51 Eslöv	1 525	1 966	3 491	866	833	1 699	724	249	725	—	—	1 698
52 Ystad ¹⁾	2 699	3 526	6 225	1 399	1 225	2 624	835	356	1 421	—	—	2 615
därav: östra valkretsen ¹⁾	1 373	1 684	3 057	654	513	1 167	342	127	691	—	—	1 160
västra » ¹⁾	1 326	1 842	3 168	745	712	1 457	496	229	730	—	—	1 455
53 Trälleborg ⁴⁾	2 905	3 155	6 060	1 243	1 010	2 253	710	407	921	208	2	2 248
därav: östra valkretsen ⁴⁾	1 460	1 541	3 001	635	556	1 191	351	220	534	80	2	1 187
västra » ⁴⁾	1 445	1 614	3 059	608	454	1 062	359	187	387	128	—	1 061
Hallands län.												
54 Halmstad	4 808	6 182	10 990	2 138	2 114	4 252	2 086	630	1 523	—	2	4 241
därav: första valkretsen .	2 471	3 373	5 844	1 012	977	1 989	1 106	275	601	—	1	1 983
andra »	2 337	2 809	5 146	1 126	1 137	2 263	980	355	922	—	1	2 258
55 Laholm ³⁾	525	777	1 302	304	349	653	204	90	223	—	136	653
56 Falkenberg	1 073	1 434	2 507	525	433	1 018	496	202	319	—	—	1 017
57 Varberg	1 798	2 477	4 275	859	715	1 574	717	299	551	—	—	1 567
58 Kungsåbacka ³⁴⁾	327	455	782	243	313	556	313	106	137	—	—	556
Göteborgs o. Bohus län.												
59 Göteborg ⁴⁾	47 898	62 547	110 445	17 643	14 484	32 127	10 767	5 207	15 878	201	8	32 061
därav: första valkretsen ⁴⁾	18 767	21 409	40 176	7 223	5 013	12 236	3 442	1 746	6 819	201	3	12 211
andra »	13 900	21 676	35 576	5 586	5 799	11 385	5 034	2 298	4 041	—	1	11 369
tredje »	15 231	19 462	34 693	4 834	3 672	8 506	2 291	1 168	5 018	—	4	8 481
60 Kungälv	559	646	1 205	314	304	618	330	—	286	—	—	616
61 Marstrand ²⁾	428	531	959	125	56	181	101	60	20	—	—	181
62 Lysekil ⁵⁾ ²⁵⁾	928	1 189	2 117	604	677	1 281	724	65	400	40	45	1 274
63 Uddevalla	3 129	4 203	7 332	1 370	1 184	2 554	923	559	1 067	—	—	2 550
därav: första valkretsen	1 520	2 186	3 706	663	621	1 284	553	292	436	—	1	1 282
andra »	1 609	2 017	3 626	707	563	1 270	370	267	631	—	—	1 268
64 Strömstad ²⁶⁾	648	992	1 640	286	197	483	267	92	67	—	56	482

Städer	Antal röstberättigade personer			Antal i valet deltagande röstberättigade			Antal avgivna godkända valsedlar					
	Män	Kv.	Summa	Män	Kv.	Summa	Höger	Liberala	Soc.-dem.	Vänsterroc.	Övriga	Summa
Älvsborgs län.												
65 Vänersborg ²⁷⁾	2 118	2 607	4 725	768	599	1 367	573	121	364	187	165	1 360
661 Trollhättan ^{1) 28)}	3 832	3 753	7 585	1 175	600	1 775	444	206	646	—	477	1 773
därav: första valkr. ^{1) 28)}	1 968	1 991	3 959	611	337	948	262	109	340	—	235	946
andra > ^{1) 28)}	1 864	1 852	3 716	564	263	827	182	97	306	—	242	827
67 Alingsås	1 352	2 136	3 488	643	573	1 216	481	331	392	—	—	1 204
68 Borås ²⁹⁾	6 377	8 969	15 346	2 903	2 549	5 452	2 454	692	2 260	37	—	5 443
därav: östra valkretsen	3 191	4 730	7 921	1 462	1 311	2 773	1 379	446	926	19	—	2 770
västra >	3 186	4 239	7 425	1 441	1 238	2 679	1 075	246	1 334	18	—	2 673
69 Ulricehamn ³⁰⁾	731	1 038	1 769	367	381	748	391	238	97	21	—	747
70 Ämål ^{4) 31)}	1 540	1 588	3 128	795	563	1 358	527	195	629	—	—	1 351
Skaraborgs län.												
71 Mariestad ⁴⁶⁾	1 257	1 675	2 932	676	539	1 215	590	186	370	67	—	1 213
72 Lidköping ³²⁾	2 037	2 635	4 672	963	733	1 696	609	212	519	265	89	1 694
73 Skara ³³⁾	1 472	2 114	3 586	588	609	1 197	442	260	194	180	121	1 197
74 Skövde ⁴⁾	2 608	3 213	5 821	847	528	1 375	805	163	223	180	—	1 371
75 Hjo	678	852	1 530	350	345	695	437	175	80	—	—	692
76 Tidaholm ³⁴⁾	1 146	1 431	2 577	456	314	770	285	172	180	133	—	770
77 Falköping	1 590	1 905	3 495	720	499	1 219	576	291	293	58	—	1 218
Värmlands län.												
78 Karlstad ³⁵⁾	4 574	5 938	10 562	1 954	1 430	3 384	860	789	1 063	—	666	3 378
därav: norra valkretsen ³⁶⁾	2 278	2 997	5 275	1 036	813	1 849	523	473	579	—	269	1 844
södra > ³⁶⁾	2 296	2 991	5 287	918	617	1 535	337	316	484	—	397	1 534
79 Kristinehamn	2 928	3 342	6 270	1 190	767	1 957	781	492	677	—	—	1 950
därav: första valkretsen	1 480	1 674	3 154	597	390	987	371	207	407	—	—	985
andra >	1 448	1 668	3 116	593	377	970	410	285	270	—	—	965
80 Filipstad	1 090	1 515	2 605	640	590	1 230	506	394	288	34	—	1 222
81 Arvika ³⁴⁾	1 827	2 094	3 921	852	703	1 555	486	613	393	60	1	1 553
Örebro län.												
82 Örebro ⁴⁾	8 756	11 406	20 162	3 245	2 247	5 492	1 620	1 230	2 436	176	—	5 462
därav: södra valkretsen ⁴⁾	4 434	5 942	10 376	1 468	988	2 456	792	529	1 046	74	—	2 441
norra >	4 322	5 464	9 786	1 777	1 259	3 036	828	701	1 390	102	—	3 021
83 Askersund ³⁷⁾	518	718	1 236	254	199	453	280	84	86	—	1	451
84 Nora	644	825	1 469	376	281	657	268	227	161	—	—	656
85 Lindsberg	764	969	1 733	332	343	735	308	222	196	—	—	726
Västmanlands län.												
86 Västerås ³⁸⁾	8 092	8 619	16 711	3 386	2 326	5 712	1 898	798	2 560	409	34	5 699
därav: södra valkr. ³⁾ ³⁸⁾	3 594	4 033	7 627	1 428	962	2 390	973	314	923	124	34	2 373
norra >	4 498	4 586	9 084	1 958	1 374	3 332	925	484	1 632	285	—	3 326
87 Sala ⁴⁾	2 006	2 311	4 317	896	676	1 572	523	415	572	58	—	1 568
88 Köping ⁴⁾ ³⁹⁾	1 846	2 215	4 061	763	614	1 377	524	262	306	166	118	1 376
89 Arboga	1 385	1 488	2 873	438	311	749	228	161	359	—	—	748

Antal bottlar	Antal stadsfullmäktige																																					
	Höger		Liberala		Socialdemo- krater		Vänstersocia- listor		Övriga		Summa		Summa																									
	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.																										
	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År	Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År		Kvarstående för 2 År	Kvarstående för 4 År																							
7	7	5	2	1	3	4	3	1	1	2	—	15		13	—	2	30	65																				
2	5	2	—	2	2	5	11	1	2	—	—	17	16	1	2	36	66																					
2	3	3	—	1	2	2	5	1	1	—	—	8	8	1	1	18	18																					
12	5	2	—	1	1	3	6	3	—	—	—	9	8	1	1	17	67																					
8	5	5	2	4	4	4	4	4	1	—	—	13	13	1	1	27	67																					
3	8	9	—	2	3	8	11	2	—	—	—	18	23	5	—	46	68																					
8	5	5	1	1	2	3	5	5	1	—	—	9	12	3	—	24	68																					
5	3	4	—	1	1	1	1	1	—	—	—	9	11	2	—	22	68																					
5	6	4	1	1	4	5	6	3	—	—	—	11	10	1	2	24	69																					
7	5	5	1	1	3	1	3	3	—	—	—	11	11	1	2	24	69																					
—	—	—	—	—	—	6	4	—	1	1	1	14	13	1	2	30	70																					
2	8	6	—	2	3	5	4	—	—	—	—	15	14	—	1	30	71																					
2	5	4	—	2	2	4	4	—	—	—	—	13	13	—	—	26	72																					
4	6	5	—	4	4	2	3	—	2	—	—	15	15	—	—	30	73																					
3	8	7	1	2	2	2	2	—	2	1	—	14	15	1	—	30	74																					
3	6	6	—	3	3	1	1	—	2	—	—	11	10	—	1	22	75																					
5	3	3	1	2	3	3	3	—	—	—	—	12	12	—	1	25	76																					
1	7	6	—	3	3	4	4	—	1	—	—	14	14	—	—	28	77																					
6	5	4	1	4	3	6	5	2	—	3	2	18	14	—	4	36	78																					
5	3	2	1	2	2	3	2	1	—	1	1	9	7	—	2	18	78																					
1	2	2	—	2	1	1	3	—	—	—	—	9	7	—	2	18	78																					
7	7	5	1	4	5	5	7	1	—	2	—	16	17	2	1	36	79																					
2	3	3	—	2	2	3	4	1	—	—	—	8	9	1	—	18	79																					
5	4	2	1	2	3	2	3	—	—	—	—	8	8	1	1	18	79																					
8	4	4	1	3	3	2	3	—	1	—	—	9	10	1	1	21	80																					
2	6	3	—	4	4	4	4	—	—	1	—	14	12	1	3	30	81																					
30	7	6	1	4	5	1	1	12	12	1	—	23	23	2	2	50	82																					
15	4	3	—	2	2	1	5	6	1	—	—	11	11	1	2	25	82																					
15	3	3	—	2	3	1	2	6	—	—	—	12	12	1	—	25	82																					
2	7	6	—	1	2	—	2	1	1	—	—	10	9	—	1	20	83																					
1	5	5	—	4	3	—	3	3	—	2	—	12	13	—	—	25	84																					
9	4	3	1	2	3	1	3	4	—	—	—	9	10	1	1	21	85																					
13	9	5	—	2	3	1	1	11	10	—	—	23	19	1	5	48	86																					
7	6	3	—	1	2	—	5	4	—	1	—	11	9	1	3	24	86																					
6	3	2	1	2	1	—	6	6	—	1	1	12	10	—	2	24	86																					
4	5	4	—	4	6	—	6	5	—	—	—	15	15	—	—	30	87																					
1	6	4	—	2	3	1	3	4	—	—	—	14	14	1	1	30	88																					
1	4	3	1	3	2	1	7	8	—	1	—	14	13	1	2	30	89																					

	1			2			3			4			5			6			7			8					9					10					11					12					13				
	Städer	Antal röstberättigade personer			Antal i valet deltagande röstberättigade			Antal avgivna godkända valsedlar																																											
		Män	Kv.	Summa	Män	Kv.	Summa	Höger	Liberala	Soc.-dem.	Vänstresoc.	Övriga	Summa																																						
Kopparbergs län.																																																			
90	Falun	2 964	3 888	6 852	1 271	961	2 232	812	833	581	—	—	2 226																																						
	däruv: norra valkretsen	1 414	2 072	3 486	625	550	1 175	506	464	201	—	—	1 171																																						
	» södra »	1 550	1 816	3 366	646	411	1 057	306	369	380	—	—	1 055																																						
91	Säter ⁴⁰⁾	429	544	973	239	188	427	42	196	183	—	3	424																																						
92	Hedemora	854	1 120	1 974	386	312	698	271	285	142	—	—	698																																						
93	Åvesta ^{1) 4) 41)}	1 555	1 479	3 034	692	485	1 177	184	156	402	276	157	1 175																																						
94	Ludvika ⁴⁾	1 187	1 036	2 223	719	442	1 161	318	219	492	124	1	1 154																																						
Gävleborgs län.																																																			
95	Gävle ⁴⁾	8 744	11 481	20 225	3 437	2 507	5 944	1 803	1 375	2 392	349	1	5 920																																						
	däruv: första valkretsen ⁴⁾	4 262	6 075	10 337	1 688	1 300	2 988	1 149	644	1 038	141	1	2 973																																						
	» andra » ⁴⁾	4 482	5 406	9 888	1 749	1 207	2 956	654	731	1 354	208	—	2 947																																						
96	Söderhamn ⁴²⁾	2 543	3 168	5 711	1 384	1 001	2 385	1 040	270	856	165	51	2 382																																						
	däruv: första valkretsen	945	1 267	2 212	570	431	1 001	602	175	221	—	—	998																																						
	» andra » ⁴²⁾	967	1 150	2 117	500	353	853	350	42	410	—	51	853																																						
	» tredje » ^{1) 4)}	631	751	1 382	314	217	531	88	53	225	165	—	531																																						
97	Hudiksvall	1 876	2 191	4 067	837	560	1 397	473	327	308	283	—	1 391																																						
Västernorrlands län.																																																			
98	Härnösand ^{4) 43)}	2 034	3 023	5 057	784	677	1 461	797	361	109	99	86	1 452																																						
99	Sundsvall	3 736	5 110	8 846	1 239	915	2 154	1 154	494	500	—	—	2 148																																						
	däruv: östra valkretsen	1 923	2 640	4 563	596	360	956	522	155	277	—	—	954																																						
	» västra »	1 813	2 470	4 283	643	555	1 198	632	339	223	—	—	1 194																																						
100	Sollefteå ⁴⁾	623	765	1 388	296	237	533	228	216	50	39	—	533																																						
101	Örnasköldsвик ^{4) 44)}	952	1 137	2 089	511	410	921	446	275	87	111	—	919																																						
Jämtlands län.																																																			
102	Östersund ⁴⁾	3 307	3 875	7 182	1 459	1 212	2 671	1 417	645	515	88	—	2 665																																						
	däruv: första valkretsen ⁴⁾	1 799	2 448	4 247	866	787	1 653	1 051	399	178	24	—	1 652																																						
	» andra » ⁴⁾	1 508	1 427	2 935	593	425	1 018	366	246	337	64	—	1 013																																						
Västerbottens län.																																																			
103	Umeå ⁴⁾	1 570	2 078	3 648	325	630	1 455	793	521	10	128	—	1 452																																						
104	Skellefteå ²⁾	665	862	1 527	372	367	739	492	187	60	—	—	739																																						
Norrbottnens län.																																																			
105	Luleå ⁴⁾	2 413	2 759	5 172	1 192	895	2 087	1 020	313	225	516	—	2 074																																						
	däruv: norra valkretsen ⁴⁾	1 163	1 348	2 511	580	446	1 026	460	154	129	276	—	1 019																																						
	» södra » ⁴⁾	1 250	1 411	2 661	612	449	1 061	560	159	96	240	—	1 055																																						
106	Piteå ⁴⁾	703	864	1 567	297	299	596	320	161	47	66	—	594																																						
107	Boden ⁴⁵⁾	1 745	1 647	3 392	705	546	1 251	623	261	218	136	1	1 239																																						
108	Haparanda	582	531	1 113	239	215	454	210	142	59	39	—	450																																						
	Summa	319 217	406 116	725 333	138 877	114 294	253 171	98 501	43 206	100 014	7 359	3 335	252 473																																						

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	Antal stadsfullmäktige												
																										Höger		Liberala		Socialdemo- krater		Vänstersocia- listor		Övriga		Summa		Summa
																										Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	
																										Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	Kvarstående för 2 Ar Nnyvalda för 4 Ar	
7	6	5			6	5			1	4	5																16	15		1	32	90						
5	4	3			3	3			1	1	2																8	7		1	16							
4	2	2			3	3				3	3																8	8			16							
2	1	2			5	5				4	3																10	10		1	20	91						
5	4	4			5	6				9	9																12	12		1	25	92						
2	2	2			2	2				5	5																15	13		2	30	93						
3	3	3			2	1				5	6																12	13			25	94						
24	6	4		1	5	5				11	12																22	22		1	45	95						
15	4	3		1	2	2				5	5																11	10		1	22							
9	2	1			3	3				6	7																11	12			23							
3	6	4		1	1	4				6	9				2												15	17	1		33	96						
3	3	3		1	1	1				1	2																5	6	1		12							
2	2	1			2	2				3	3																5	6			11							
1	1	1			1	1				2	4				2												5	5			10							
6	5	3		1	4	4			1	3	2			1	2												14	11	1	4	30	97						
9	9	6		1	4	3			1	1	2			1	2												15	13		2	30	98						
6	9	8		1	4	4			1	4	3			2	1												17	15	1	3	36	99						
2	5	4			1	2				3	2			1													9	8		1	18							
4	4	4		1	3	2			1	1	1																8	7	1	2	18							
4	5	4		1	4	2				1	1																11	12	1	1	25	100						
1	6	6			3	5				1	1			1	2												11	13	1		25	101						
4	8	6		1	4	4			1	4	5																16	15	1	2	34	102						
1	6	5		1	2	2			1	1	2																9	9	1	1	20							
3	2	1		1	2	2				3	3																7	6		1	14							
3	9	8			4	5			1	1																	14	14	1	1	30	103						
	6	5		1	3	2			1																		9	9	2	2	22	104						
13	10	9		1	1	5			1	1	2																18	19	2	1	40	105						
7	4	4		1	1	3				1	1																9	10	1		20							
6	6	5			2	1			1	1																	9	9	1	1	20							
2	5	4			2	3				1	1																9	10	1	1	21	106						
2	3	3			3	3				1	1																	15	14	1	1	30	107					
4	5	5		1	4	2				1	2																11	9		1	21	108						
681	654	536	34	45	291	341	25	50	492	513	24	40	49	71	2	51	37	32			1	1	523	1496	86	141	3	242										

Anmärkningar till tabell 1.

- 1) Höger och liberala använde gemensam partibeteckning.
- 2) Liberala och socialdemokrater använde gemensam partibeteckning.
- 3) Liberala, socialdemokrater och vänstersocialister använde gemensam partibeteckning.
- 4) Socialdemokrater och vänstersocialister använde gemensam partibeteckning.
- 5) Höger och jordbrukarnes riksförbund använde gemensam partibeteckning.
- 6) *Djurholm*. De borgerliga partierna använde gemensam partibeteckning »Kommunala samlingslistan» samt även gemensam kandidatlista, varför valsedlarna ej kunnat fördelas på partier. Av de valda fullmäktiga voro enligt meddelade upplysningar 7 höger och 2 liberala.
- 7) *Norråda*. Förutom under den egna partibeteckningen »Kommunal sparbank», som samlade 373 valmän, röstade högern, enligt uppgift till ett antal av 196, jämväl gemensamt med de liberala under partibeteckningen »Samlingslistan». De olika högergrupperna erhöles resp. 4 och 2 representanter.
- 8) *Osthammar*. Liberala och socialdemokrater använde gemensam partibeteckning och gemensam kandidatlista, varför valsedlarna ej kunnat här fördelas på de båda partierna.
- 9) *Öregrund*. Partigrupperna »Samhället» med 228 röstande och 7 representanter samt »Nykterhetsfolket» med 103 röstande och 3 representanter voro sammanslutningar av opolitisk natur, för eller emot sprituskänning inom staden. Då valsedlarna ej kunnat fördelas på partier, hava de förts under »övriga»; av de valda representanterna äro enligt uppgift inom förra gruppen 3 höger, 3 liberala och 1 socialdemokrat, inom den senare 1 liberal och 2 socialdemokrater. De i kol. 10. upptagna socialdemokratiska valmännen röstade under partibeteckningen »Arbetarepartiet».
- 10) *Sigtuna*. Vid valet, som ej synes ha gått efter direkt politiska partilinjier, förekommo fyra olika partibeteckningar. Av dessa bestå »Stadens väl» och »Nykterhetsvännerna» med resp. 54 och 36 röstande enligt upplysningar av borgerliga valmän, åtskilda i nykterhetsfrågan, ehuru de röstade ej här kunnat fördelas på partier; inom den förra gruppen valdes 2 höger och 1 radikal, inom den senare 2 liberala. — »Arbetarnas samlingslista» har här ansetts böra räknas som socialdemokratisk, om också de valda fullmäktige enligt uppgift stå de borgerliga nära. Däremot torde gruppen »Samhället före privatintressena» med 28 röstande i m. pligast böra uppföras bland »övriga», enär förutom borgerliga valmän enligt uppgift även funnos socialdemokrater och vänstersocialister. En höger och en radikal vilde blevo valda.
- 11) *Trosa*. Liberala och socialdemokrater använde gemensam partibeteckning »Den förenade vänstern» och gemensam kandidatlista, varför valsedlarna ej här kunnat fördelas på de båda partierna.
- 12) *Vorrköping*. »Allmänna valmansförbundet», utslutande högermän, och »Demokratiska medborgareförbundet», ett mellanparti, bestående av så väl högermän som liberala, röstade denna gång under den gemensamma partibeteckningen »De Borgerliga». Då de även i allmänhet använde gemensamma kandidatlistor, hava valsedlarna ej här kunnat fördelas på partierna. Av »Demokratiska medborgareförbundet» 4 valda representanter bör enligt upplysningar 1 räknas till högern och 5 riga till de liberala.
- 13) *Motala*. Partigruppen »Sparshhetsvännerna» voro enligt meddelade upplysningar av opolitisk karaktär och har därför här förts under »övriga».
- 14) *Mjölby*. Enär Mjölby den 1 januari 1920 inträdde i städernas led, förrättades därstädes den 15 mars samma år val av 30 stadsfullmäktige dels för halva antalet för tiden till årets utgång och dels för den andra hälften för tiden till 1922 års slut. Vid båda valet utgjorde antalet röstande 1,948 (943 män och 1,005 kvinnor) av 3,100 röstberättigade. Vid det senare valet tillföll av avgivna godkända valsedlar 528 höger, 546 liberala, 661 socialdemokrater och vänstersocialister samt 222 den politiska organisationen Jordbrukarnes riksförbund, som uppträdde under partibeteckning »Jordbrukarfolkets samlingslista». Vid decembervalvet 1920 förekom samma organisation och partibeteckning, och hava de därå avgivna rösterna i tabellen hänförs under »övriga».
- 15) *Huskvarna*. Under partibeteckningen »Nykterhets- och sparsamhetsvänner», som samlade 448 röster, valdes 3 höger och 1 liberal. Då enligt meddelade upplysningar de röstande utgjorde ungefärligen lika många högermän som liberala, hava de avgivna rösterna här lika fördelats på dessa båda partier. Partigruppen »Köpmän och hantverkare», som enligt uppgifter ägde en mera opolitisk karaktär, har förts under »övriga».
- 16) *Nyssjö*. Högern var splittrad på två grupper med partibeteckningarna »De borgerliga» och »Valmansföreningen», av vilka den förra gruppen erhöles 753 röster och 5 representanter, den senare (den absolutistiska gruppen) 401 röster och 2 representanter.
- 17) *Vetlanda*. Enär Vetlanda liksom Mjölby blev stad vid 1920 års början, hölls under februari månad detta år stadsfullmäktigval, då först valdes 12 fullmäktige för två år eller till utgången av år 1921 och sedan 13 fullmäktige för perioden 1920—1923. Något nytt val hölls därför ej under december 1920. De här meddelade siffrorna över röstberättigade, röstande samt godkända och kasserade valsedlar gälla fyraårsperioden.
- 18) *Värnamo*. I Värnamo, som inträdde bland städerna den 1 november 1920, hölls val av 12 stadsfullmäktige den 14 november nämnda år för tvåårsperioden 1921—1922 samt av 13 fullmäktige påföljande dag för fyraårsperioden till 1924 års utgång. De här meddelade siffrorna övers röstberättigade, röstande samt godkända och kasserade valsedlar avse fyraårsvalet. Vid detta val begagnade enligt meddelade upplysningar förbudsvänliga högermän och liberala partibeteckningarna »Nykterhet, hem och stad», eller »För nykterhet, hem och stad», vilka grupper samlade resp. 261 och 73 röstande samt erhöles resp. 4 och 1 fullmäktige. De, som däremot inom dessa partier önskade spritförsäljning, röstade under partibeteckningen »Borgerliga samlingslistan», vilken samlade 308 röstande och erhöles 5 fullmäktige. På dessa olika partigrupper använde gemensamma kandidatlistor, hava valsedlarna här ej kunnat fördelas på de båda partierna, vilket även gäller socialdemokrater och vänstersocialister, som betjänade sig av gemensam partibeteckning. Valen gingo egentligen ej efter direkt politiska partilinjier, utan gällde striden mera för eller mot förbud. Av samtliga valda räknas som förbudsvänner 3 moderata, 6 liberala, 2 socialdemokrater och 2 vänstersocialister.
- 19) *Ekshjö*. Till högern äro förda 78 valsedlar, som avgåvos under partibeteckningen »Fria gruppen» av högervalmän, vilka på grund av olika ståndpunkt i nykterhetsfrågan ej röstade med partiets beteckning »De borgerliga».
- 20) *Trands*. Partigruppen »Frikyrkliga och nykterhetsvänner», som samlade 249 röster och erhöles 3 representanter, var av opolitisk karaktär och har därför förts under »övriga». En av de valda har anslutit sig till högern, de tvänne andra gå som vildar.
- 21) *Borgholm*. Samtliga partier röstade under gemensam partibeteckning »Samlingslistan för samhällets väl», men med olika listtyper, vilket gjort, att antalet valsedlar här kunnat fördelas på varje parti.
- 22) *Ångström*. Partigruppen »Lånägare», som samlade 141 röster och som enligt meddelade upplysningar saknade politisk karaktär, har här förts under »övriga». Den valda representanten har anslutit sig till de liberala.
- 23) *Laholm*. Under partibeteckningen »Borgare och jordbrukare» förekommo vid valet två listtyper, varav den ena tillhörde högern och samlade 204 röster, den andra jordbrukarnes riksförbund och samlade 136 röster. Den senare gruppen, som erhöles 2 representanter, har förts under »övriga».

24) *Kungsåker*. De liberala voro enligt meddelade upplysningar splittrade på två grupper: den högerliberala, bestående av 38 röstande, använde jämte högern partibeteckningen »Stadens väl» och den vänsterliberala med 73 röstande besagade gemensamt med socialdemokraterna partibeteckningen »Kommunalt framstegsarbete». Den förra gruppen erhöll ingen, den senare 1 repre-tant.

25) *Lusekil*. Enligt meddelade upplysningar röstade ungefär 25 liberala med högern under partibeteckningen »Borgerliga» samt ett 40-tal med socialdemokraterna och vänstersocialister under partibeteckningen »Arbetarepartiet». Till »övriga» har förts partigruppen »Sparsamhetsvänner», enär den enligt uppgift saknade rent politisk karaktär.

26) *Strömstad*. Partigruppen »Kommunens väl», omfattande 53 röstande, var en sammanslutning av opolitisk karaktär och har därför förts under »övriga». Valet är upphävt av regeringsrätten, men har nytt val ännu ej förrättats.

27) *Vänersborg*. Under »övriga» har förts partigruppen »Fri och rättigheter», som enligt uppgift var en sammanslutning mellan valmän inom olika partier, som i vissa hänseenden voro missnöjda med partiernas program. Av de två valda fullmäktige anses en tillhöra högern och en de liberala.

28) *Trollhättan*. Enligt lämnade upplysningar bestod sammanslutningen »Frihet och rätt» av valmän ur alla partier, som önskade ställa sig i opposition mot partiprogrammets starkt restriktionsfulla tendenser, och har därför gruppen redovisats under »övriga». Av de valda äro enligt uppgift 4 att hänföra som liberala och 1 som socialdemokrat.

29) *Boris*. Bland kvarstående fullmäktige äro inräknade inom Östra valkretsen 1 liberal och inom västra valkretsen 1 socialdemokrat, som valdes i september 1920 för två år på grund av beslutad ökning i fullmäktiges antal genom Torpa sockens inkorporering med Borås stad.

30) *Ulricehamn*. De liberala voro splittrade i två partigrupper: högerliberalerna med 112 röstande använde gemensamt med högern partibeteckningen »Stadsfullmäktigevallet 1920» samt vänsterliberalerna, som utgjorde 126 röstande, använde partibeteckningen »De frisinnade». Vardera gruppen erhöll 2 representanter.

31) *Ämål*. Socialdemokrater och vänstersocialister röstade icke blott under samma partibeteckning »Arbetarepartiet» utan även med gemensam lista, varför valsedlarna ej kunnat fördelas på nämnda partier.

32) *Lidköping*. Partigruppen »Sparsamhetsvännerna», som samlade 88 röster, är enligt meddelade upplysningar av opolitisk natur och har därför förts under »övriga».

33) *Stara*. Partigruppen »Hantverkare», som samlade 120 röstande, har förts under »övriga», då gruppen var av opolitisk natur. Det första valet upphävdes av regeringsrätten och nytt val förrättades i slutet av maj 1920, vid vilket utsågos 5 höger, 4 liberaler, 3 socialdemokrater, 2 vänstersocialister samt 1 »övriga».

34) *Tidaholm*. Högern var splittrad på två partigrupper: »Kommunalt intresserade» med 178 röster och 3 representanter samt »Hus- och fastighetsägare» med 94 röster och 2 representanter. Till de liberala har här räknats förutom partigruppen »Frisinnade» med 78 röster desslika gruppen »Nykterhetsvänner» med 94 röster, vilka enligt meddelade upplysningar till alla största delen vore att hänföra till nämnda parti och vartill även den valde representanten anslutit sig.

35) *Karlstad*. Under »övriga» har upptagits partigruppen »Demokratiska medborgarförbundet», som i norra kretsen samlade 269 och i den södra 396 röster.

36) *Arrika*. Till kvarstående stadsfullmäktige hava räknats 1 höger (kvinna) och 1 liberal, som valdes i december 1920 till 1922 års stur på grund av beslutad ökning av fullmäktiges antal; bland de nyvalda är en nykterhetsvänlig högerman, utsedd av partigruppen »Kommunala nykterhetslistan», vars röster förts till de liberala.

37) *Askersund*. Partigruppen »För nykter- och sparsamhet» samlade 161 röster, vilka lika fördelats på höger och liberala, enär enligt uppgift av de 2 valda representanterna 1 anslutit sig till vardera partiet.

38) *Västerås*. De i södra valkretsen under partibeteckningen »Sparsamhetsvänner» uppträdande väljarna tillhörde enligt meddelade upplysningar en opolitisk sammanslutning, vadan de hänförts till »övriga».

39) *Köping*. Partigruppen »Bondeförbundet» som samlade 118 röstande, har förts under »övriga».

40) *Säter*. Till de liberala hava i tabellen förts förutom partigruppen »Framsynt kommunalpolitik» med 110 röstande och 3 representanter även gruppen »Fritligösa och nykterhetsvänner» med 45 röstande, vilka enligt meddelade upplysningar till största delen tillhöra detta parti. Beträffande partigruppen »De förenade», som samlade 83 röstande och erhöll 2 representanter (en höger och en liberal), hava valsedlarna lika fördelats på nämnda båda partier.

41) *Avesta*. Under partibeteckningen »De förenade» förekommo tre olika huvudtyper av listor: en högerlista med 184 röstande, en liberal med 156 röstande samt en fritligös med 157 röstande, vilka sistnämnda såsom representerande en ej direkt politisk sammanslutning här förts under »övriga».

42) *Söderhamn*. Den i andra valkretsen förekommande partigruppen »Nykterhetsalliansen» saknade enligt meddelade upplysningar politisk karaktär och har därför förts under »övriga».

43) *Härnösand*. Under »övriga» har hänförts partigruppen »Härnösör», som enligt uppgift utgjorde en sammanslutning utan politisk karaktär.

44) *Ornskoldsvik*. Högern var splittrad på två partigrupper, »De borgerliga» och »De kommunala», av vilka den förra samlade 360 röster och erhöll 6 representanter samt den senare samlade 86 röster och erhöll 1 representant.

45) *Boden*. Högern var delad på två partigrupper, »Samlingspartiet», som önskade spritut-känkning i staden, erhöll 450 röster och valde 6 stadsfullmäktige, samt »För Bodens väl, förbundsännerna», som erhöilo 172 röster och valde 2 stadsfullmäktige. De liberala under partibeteckningen »Nykterhetsfolket och vänstersocialisterna», »Det arbetande folket», voro samtliga mot spritut-känkning, medan socialdemokraterna, »Arbetarepartiet», hade splittrat sig i tvänne ungefär jämnstarka grupper i nykterhetsfrågan; av de 3 valda tillhörde 1 nykterhetslägret.

46) *Karlskrona* och *Mariestad*. I båda dessa städer äro valen upphävda. I den senare staden har nytt val ännu ej hållits, vilket däremot ägt rum i den förra. Vid det nya valet i *Karlskrona* den 5 maj 1921 tillhörde 593 röstande högern, 424 de liberala, 466 socialdemokraterna och 39 vänstersocialisterna, samt valdes 5 högermän, 4 liberaler och 4 socialdemokrater. De sistnämnda vunno 2 platser från högern.

Tab. 2. Kommunal- och municipal-

I. ä n	Antal kommuner (sambällen)							Folkmängd den 1 jan. 1920			Antal röst-		
	Med fullmäktige					Utan full- mäktige	Hela antalet	Grupp A	Grupp B	Summa	Grupp A		
	Obligatoriskt		Fakultativt		Sum- ma						Män	Kv.	
	Gr. A	Gr. B	Gr. A	Gr. B									
Kommunalfullmäktigvalen.													
1	Stockholms län	36	11	—	1	48	65	113	130 190	24 072	154 262	33 465	37 951
2	Uppsala »	12	7	1	—	20	66	86	39 954	15 911	55 865	10 548	10 822
3	Södermanlands »	14	16	2	3	35	55	90	43 641	40 104	83 745	11 654	12 087
4	Östergötlands »	24	16	2	19	61	85	146	80 054	52 495	132 549	21 867	22 365
5	Jönköpings »	33	2	6	—	41	86	127	82 859	3 805	86 664	21 811	22 327
6	Kronobergs »	30	11	1	—	42	44	86	80 820	29 210	110 030	20 893	21 538
7	Kalmar »	24	22	3	2	51	54	105	76 619	66 666	143 285	19 499	20 918
8	Gottlands »	—	—	—	1	1	—	91	92	—	614	—	—
9	Blekinge »	18	10	—	1	29	6	35	69 015	32 042	101 057	16 754	17 596
10	Kristianstads »	42	13	5	1	61	83	144	110 176	29 218	139 394	27 670	30 825
11	Malmöhus »	31	18	5	1	55	183	238	74 692	44 787	119 479	19 680	21 138
12	Hallands »	16	10	4	6	36	50	86	45 613	30 872	76 485	12 078	12 978
13	Göteb. o. Bohus »	30	11	2	2	45	43	88	114 317	39 309	153 626	27 946	30 203
14	Älvsborgs »	23	22	—	1	46	173	219	57 140	52 210	109 350	14 388	16 252
15	Skaraborgs »	13	7	2	—	22	240	262	31 462	16 712	48 174	8 460	9 063
16	Värmlands »	51	9	2	—	62	27	89	173 395	25 811	199 206	46 999	49 436
17	Örebro »	33	9	—	1	43	17	60	134 438	24 893	159 331	35 715	36 392
18	Västmanlands »	13	17	1	1	32	34	66	43 753	42 685	86 438	11 725	11 758
19	Kopparbergs »	39	7	1	—	47	4	51	203 317	16 874	220 191	53 979	54 422
20	Gävleborgs »	32	8	1	—	41	8	49	159 101	42 429	201 530	41 029	42 624
21	Västernorrlands »	41	10	3	—	54	9	63	180 783	28 874	209 657	46 695	46 967
22	Jämtlands »	24	10	—	1	35	24	59	67 680	25 255	92 935	17 884	16 765
23	Västerbottens »	21	5	—	—	26	1	27	144 839	23 303	168 142	34 223	33 478
24	Norrbottnens »	22	—	—	—	22	2	24	155 953	—	155 953	37 336	35 547
25	Summa	622	251	41	41	955	1 450	2 405	2 299 811	708 151	3 007 962	591 718	612 952
Municipalfullmäktigvalen.													
26	Stockholms län	5	1	1	—	7	10	17	16 538	1 714	18 252	3 745	4 923
27	Uppsala »	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
28	Södermanlands »	2	—	1	1	4	2	6	6 243	951	7 194	1 779	1 869
29	Östergötlands »	1	—	1	—	2	3	5	4 230	—	4 230	1 164	1 219
30	Jönköpings »	1	—	—	—	1	3	4	1 513	—	1 513	371	518
31	Kronobergs »	—	—	2	—	2	6	8	2 729	—	2 729	755	827
32	Kalmar »	—	—	—	1	1	4	5	753	—	753	185	216
33	Gottlands »	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
34	Blekinge »	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—
35	Kristianstads »	2	1	2	1	6	14	20	7 931	1 121	9 052	1 942	2 467
36	Malmöhus »	2	3	1	—	6	11	17	6 799	11 268	18 067	1 701	1 968
37	Hallands »	2	—	—	—	2	—	2	5 287	—	5 287	1 157	1 366
38	Göteb. o. Bohus »	5	2	1	—	8	38	46	27 834	4 659	32 493	6 641	7 640
39	Älvsborgs »	—	—	1	—	1	1	2	1 312	—	1 312	332	350
40	Skaraborgs »	—	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	—
41	Värmlands »	1	—	—	—	1	5	6	2 515	—	2 515	620	611
42	Örebro »	—	1	2	—	3	3	6	2 749	2 324	5 073	774	800
43	Västmanlands »	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—
44	Kopparbergs »	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—
45	Gävleborgs »	1	—	—	—	1	2	3	1 736	—	1 736	500	500
46	Västernorrlands »	2	1	—	—	3	3	6	4 546	2 785	7 331	1 157	1 146
47	Jämtlands »	—	—	1	1	2	3	5	1 283	1 277	2 560	343	332
48	Västerbottens »	—	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—	—
49	Norrbottnens »	3	—	—	—	3	3	6	13 934	—	13 934	3 187	2 938
50	Summa	27	9	13	4	53	135	188	107 932	26 069	134 001	26 353	29 690

Grupp A = kommuner och municipalsambällen, i vilka vid valet förekommit olika partibeteckning; Grupp eller utan partibeteckning).

fullmäktigvalen år 1920.

14		15		16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26	
berättigade personer						Antal i valet deltagande röst-berättigade						Antal arbetares röstkänningar		Antal huseärande valsedlar		Antal (för 4 år) valda fullmäktige									
Grupp B			Summa	Grupp A		Grupp B		Summa													Män	Kv.	Summa		
Män	Kv.			Män	Kv.	Män	Kv.																		
6 463	6 808	84 687	11 547	8 882	601	154	21 184	21 097	88	539	12	551	1												
4 452	4 510	80 382	3 541	2 160	370	83	6 154	6 155	7	222	2	224	2												
10 496	10 560	44 797	3 908	2 494	641	88	7 131	7 078	54	356	22	378	3												
14 137	14 371	72 760	7 758	4 800	1 003	142	13 703	13 658	44	643	20	663	4												
859	1 056	46 053	8 402	5 207	84	14	13 707	13 658	49	445	1	446	5												
7 340	7 704	57 475	7 248	4 313	730	121	12 412	11 465	459	472	7	953	6												
17 354	18 344	76 115	5 897	3 345	1 685	468	11 395	11 358	37	577	4	581	7												
201	201	402	—	—	—	28	28	28	—	10	—	10	8												
7 690	8 281	50 821	4 810	2 994	565	118	8 487	8 441	46	350	8	358	9												
7 712	8 283	73 900	10 983	7 828	871	286	19 968	19 897	71	626	33	659	10												
11 753	12 659	65 290	7 976	5 453	1 247	481	15 157	15 077	83	569	27	596	11												
8 286	8 826	42 168	4 251	2 998	786	273	8 908	8 277	31	383	9	392	12												
10 116	10 413	78 678	8 173	5 083	1 616	1 202	16 074	15 790	259	517	7	524	13												
13 638	15 056	59 334	5 087	3 814	963	305	10 169	10 134	35	495	7	502	14												
4 640	4 774	26 937	2 719	1 749	407	59	4 934	4 907	27	245	—	245	15												
6 831	7 294	109 960	13 039	6 359	686	112	20 196	20 062	134	718	7	725	16												
6 807	6 981	85 895	8 978	4 881	595	171	14 625	14 218	409	497	10	507	17												
11 447	11 698	46 628	3 711	2 030	995	178	6 914	6 889	29	350	7	357	18												
4 787	4 729	117 917	17 288	10 055	374	48	27 765	27 683	82	591	9	600	19												
10 882	11 144	105 679	11 891	6 566	978	226	19 661	19 580	89	512	12	524	20												
7 248	7 375	108 285	14 770	6 837	871	213	22 691	22 590	102	646	18	664	21												
6 692	6 421	47 762	5 553	2 901	777	174	9 405	9 366	39	393	5	398	22												
5 700	5 412	78 813	10 793	5 338	1 283	560	17 974	17 497	477	340	2	342	23												
—	—	72 883	9 700	5 059	—	—	14 759	14 701	58	313	6	319	24												
185 531	192 900	1 588 101	188 023	111 146	18 156	5 476	322 801	320 094	2 709	10 802	235	11 037	25												
472	520	9 660	1 062	809	61	24	1 956	1 929	27	71	1	72	26												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27												
227	323	4 203	554	413	26	—	993	986	7	38	4	42	28												
—	—	2 383	582	392	—	—	974	969	5	21	1	22	29												
—	—	889	163	142	—	—	305	301	4	10	—	10	30												
—	—	1 582	347	235	—	—	582	581	1	19	1	20	31												
—	—	401	14	5	—	—	19	19	—	9	1	10	32												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34												
307	350	5 066	748	627	63	30	1 468	1 467	1	61	3	64	35												
2 975	3 182	9 826	767	645	205	36	1 653	1 646	8	68	5	73	36												
—	—	2 523	447	408	—	—	855	855	4	24	—	24	37												
1 150	1 194	16 625	1 571	946	149	107	2 773	2 752	21	97	1	98	38												
—	—	682	152	115	—	—	267	267	—	9	1	10	39												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40												
—	—	1 231	160	81	—	—	241	241	—	10	—	10	41												
600	720	2 894	282	180	57	31	550	547	3	30	2	32	42												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44												
—	—	1 000	218	115	—	—	333	333	—	10	—	10	45												
367	403	3 073	297	148	36	3	484	480	4	33	1	34	46												
310	341	1 326	235	205	35	10	485	484	1	20	—	20	47												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48												
—	—	6 125	685	406	—	—	1 091	1 088	3	36	1	37	49												
6 408	7 038	69 489	8 284	5 872	632	241	15 029	14 945	89	566	22	588	50												

B = övriga kommuner och municipalsamhällen, i vilka val av fullmäktige ägt rum (gemensam partibeteckning)

Statistisk uppgift

rörande

i december år 1920 förrättat val av stadsfullmäktige inom

----- valkrets av ----- stad.

1.	2.	3.	4.
	Män	Kvinnor	Summa
Antalet vid valet röstberättigade			
Av dessa deltog i valet			

----- den ----- 192-----

Enligt kungl. kungörelse den 5 november 1920 (Svensk författningssamling n:r 715) skall uppgift enligt detta formulär avgivas rörande i december månad år 1920 förrättat val av stadsfullmäktige.

Där stad är indelad i valkretsar, skall särskild uppgift lämnas för varje valkrets.

Ifrågavarande uppgifter skola av magistrat eller stadsstyrelse insändas till kungl. statistiska centralbyrån samtidigt med den avskrift av valprotokollet, varom stadgas i kungl. kungörelsen den 4 mars 1910 (Svensk författningssamling n:r 23).

Bilaga 2.

Statistisk uppgift rörande val av {kommunal } fullmäktige i
 {municipal }
 län under november och december månader år 1920.

Valkrets ¹⁾	2		3	4		5	6		7	8		9	10
	Antal vid valet röstberättigade		Antal röstande	Antal avgivna valkuvert		Antal valda fullmäktige	Antal valda fullmäktige		M.	Kv.	Antal valda fullmäktige		(Inm) ²⁾
	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor		Godkända	Kasserede			M.	Kv.	

¹⁾ De statistiska uppgifterna skola avgivas för varje särskild kommun, eller, om densamma är uppdelad i valkretsar, för varje dylik, ävensom för varje municipalsamhälle, som valt fullmäktige. För varje municipalsamhälle, som utgör självständig valkrets för val av kommunalfullmäktige, bör tydligt angivas, om valet i fråga avser kommunal- eller municipalfullmäktige.

²⁾ I denna kolumn införes bokstaven A, då vid valet förekommit olika partibeteckningar eller också blott en partibeteckning men under densamma två eller flera helt olika listtyper. Däremot införes bokstaven B, då vid valet förekommit en enda partibeteckning och lista eller ock samtliga eller nästan samtliga valsedlar varit att hänföra till den s. k. fria gruppen. Bokstaven B bör dock användas även i det fall, att olika partibeteckningar förekommit, men ett av partierna erhållit samtliga representantplatserna. (Jfr vidare statistiska centralbyråns berättelse om de kommunala valen år 1919: sid. 61, 106, 107).

Intill den 9 juli 1921 har offentliggjorts:

Sveriges officiella statistik.

[År avdelning förut offentliggjord i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik, angives inom parentes avdelningens littera i nämnda serie.]

Folkmängden och dess förändringar.

Folkräkningen 1910, av statistiska centralbyrån: I—IV. [Litt. A.]

Folkmängden inom administrativa områden, av statistiska centralbyrån: åren 1910—1919.

[Litt. A.]

Befolkningsörelsen, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1916; översikt för 1901—1910. [Litt. A.]

Ut- och invandring, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1919. [Litt. A.]

Dödsorsaker, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1915.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet 1901—1910, av statistiska centralbyrån.

Hälsa- och sjukvård.

Allmän hälso- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. K.]

Det civila veterinärväsendet: åren 1916—1919.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. K.]

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: åren 1911—1919.

Hälsa- och sjukvård vid marinen, av marinöverläkaren: åren 1911/1912—1919/1920.

Fast egendom, av statistiska centralbyrån: år 1910.

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. O.]

Jordbruk med binäringar.

Jordbruk och boskapsskötsel, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1918. [Litt. N.]

Årsvårten, preliminär redogörelse, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1920. [Litt. N.]

Mejerihantering, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1918.

Fiske, av statistiska centralbyrån: åren 1914—1919.

Skogshushållning.

Kungl. domänstyrelsens förvaltning, av domänstyrelsen: åren 1911—1918. [Litt. Q.]

Industri och bergshantering.

Industri, av kommerskollegium: åren 1911—1919. [Litt. D.]

Bergshantering, av kommerskollegium: åren 1911—1919. [Litt. C.]

Textil- och beklädnadsindustrien, specialundersökning, av kommerskollegium.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien, specialundersökning, av kommerskollegium.

Sveriges bergshantering år 1913, specialundersökning, av kommerskollegium.

Sveriges monterade vattenkraft, specialundersökning, av kommerskollegium.

Handel, av kommerskollegium: åren 1911—1919. [Litt. F.]

Sjöfart, av kommerskollegium: åren 1911—1919. [Litt. E.]

Lotsverket, av lotsstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. T.]

Allmänna väg- och vattenbyggnader, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. S.]

Järnvägar.

Statens järnvägar, av järnvägsstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. L.]

Allmän järnvägastatistik, av järnvägsstyrelsen: åren 1911—1917. [Litt. L.]

Postverket, av generalpoststyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. M.]

Telefon och telegraf, av telegrafstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. I.]

Sparbanker.

Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: åren 1911—1919. [Litt. Y: II.]

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1918. [Litt. Y: I.]

Försäkringsväsen.

Kungl. pensionsstyrelsen, av styrelsen: åren 1915—1917.

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: år 1919.

Riksförsäkringsanstalten, av anstalten: åren 1911—1919.

Registrerade sjukkassor, av socialstyrelsen: åren 1911—1918.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: åren 1912—1918.

Stiftelser, av statistiska centralbyrån: år 1910.

Socialstatistik.

- Arbetartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk, av kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik: år 1911; av socialstyrelsen: åren 1912—1919.
- Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och å typiska lantegendomar, av socialstyrelsen (utgiv. 1915).
- Kollektivavtal i Sverige, av socialstyrelsen: åren 1911—1920.
- Arbetsinställelser i Sverige, av socialstyrelsen: åren 1911—1919.
- 1912—1914 års allmänna bostadsräkningar, av socialstyrelsen: I och II.
- Byggnadsverksamheten i rikets stadssamhällen, av socialstyrelsen: åren 1912—1917.
- Kooperativ verksamhet i Sverige, av socialstyrelsen: åren 1908—1916.
- Livsmedels- och bostadspriser i Sverige, av socialstyrelsen: åren 1910—1912.
- Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige 1902—1912, av socialstyrelsen.
- Sjömansyrket i Sverige, av socialstyrelsen: I och II (utgiv. 1915, 1919).
- Olycksfall i arbete, av socialstyrelsen: åren 1910—1916.
- Undersökning rörande vissa hygieniska förhållanden inom cellulosaindustrin i Sverige, av socialstyrelsen (utgiv. 1915).
- Hamnarbetaryrket i Sverige, av socialstyrelsen (utgiv. 1916).
- De mindre bemedlades bostadsförhållanden i vissa städer, av socialstyrelsen: I—III.
- Arbetstidens längd vid frisørsalonger och badinrättningar i Sverige, av socialstyrelsen (utgiv. 1916).
- Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarna och Norrland, av socialstyrelsen (utgiv. 1916).
- Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914, av socialstyrelsen: Del II. Lokalmonografier: 1—8; Del III. Hushållsräkenskaperna.
- Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll åren 1914 och 1916, av socialstyrelsen.
- Svensk hemindustri, av socialstyrelsen: I och II (utgiv. 1917).
- Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. vid år 1917, av socialstyrelsen.
- De ideella föreningarna i Sverige och deras ekonomiska förhållanden år 1917, av socialstyrelsen.
- Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar, av socialstyrelsen (utgiv. 1921)
- Förmögenhet och inkomst.** Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt år 1917, av statistiska centralbyrån.
- Fattigvården,** av statistiska centralbyrån: åren 1918 och 1919. [Litt. U.]
- Rättsväsen.**
- Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1914. [Litt. B.]
- Brottligheten, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1914. [Litt. B.]
- Fångvården,** av fängvårdsstyrelsen: åren 1911—1919. [Litt. G.]
- Undervisning.**
- Folkskolorna, av eklestistikdepartementet: åren 1911—1914 samt redovisningsåren 1915/1916—1918/1919. [Litt. P.]
- Statens allmänna läroverk, av eklestistikdepartementet: läsåren 1911/1912—1918/1919. [Litt. P.]
- De kommunala mellanskolorna och privatläroverken, av eklestistikdepartementet: läsåret 1916/1917.
- De kommunala mellanskolorna, av eklestistikdepartementet: läsåren 1917/1918—1919/1920.
- Privatläroverken, av eklestistikdepartementet: läsåren 1917/1918—1919/1920.
- Lärarutbildningen, av eklestistikdepartementet: läsåren 1916/1917—1919/1920.
- Realskol- och studentexamina år 1919, av eklestistikdepartementet.
- Allmänna val.**
- Riksdagsmannavalen, av statistiska centralbyrån: åren 1909—1920. [Litt. R.]
- Landstingsmannavalen, av statistiska centralbyrån: åren 1912—1918. [Litt. R.]
- Kommunala valen, av statistiska centralbyrån: åren 1919—1920.
- Finanser.**
- Accispliktiga näringar, av kontrollstyrelsen: åren 1911/1912—1919/1920. [Litt. V.]
- Brännvinsförsäljningen, av kontrollstyrelsen: åren 1914—1918. [Litt. V.]
- (Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån [Litt. U.] kommer att ingå i serien fr. o. m. årg. 1918, som är under utarbetande).

Statistiska meddelanden.

- Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar.** Band I—II; band III:
häft. 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915, av kommerskollegium.
häft. 2, 3. Arealinventeringen och husdjursräkningen den 1 juni 1919, av statistiska centralbyrån, I och II.
- Ser. C. Månadsstatistik över handeln,** av kommerskollegium: åren 1913—1920; 1921, häft. 1—5.
- Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden,** av järnvägsstyrelsen: åren 1912—1920; 1921, häft. 1—3.
- Ser. E. Uppgifter om bankerna,** av bankspektionen: åren 1912—1920; 1921, häft. 1—5.
- Ser. F. Sociala meddelanden,** av socialstyrelsen [kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik]: åren 1912—1920; 1921, häft. 1—7.
-

Statistisk årsbok för Sverige, *Annuaire statistique de la Suède*, av statistiska centralbyrån: årg. 1914—1921.

Årsbok för Sveriges kommuner, av statistiska centralbyrån: årg. 1918—1920.
